

Sisävesien matkaveneilyreitistöt Kokemäenjoen vesistö

Kehittämissuunnitelma

Suomen Moottoriveneliitto
Suomen Purjehtijaliitto

Merenkulkulaitos
Väyläosasto

Helsinki 1995

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	3
JOHDANTO	4
1 YLEISTÄ	5
1.1 Reitit ja väylät	5
1.2 Satamaverkosto	6
1.3 Tiedottaminen veneilijöille	7
2 REITTIKUVAUKSET	7
2.1 Pääreitti	7
2.2 Sivureitit	8
3 REITTIEHDOTUKSIA	13
4 SATAMAEHDOTUKSIA	15
LIITTEET	18
Lausunnonantajat	18
Ehdotus Kokemäenjoen vesistön matkaveneilyreitistöksi	19
Venesatamaryhmän venesatamien satamaluokitus	47
Näsijärven 18 m alikulkukorkeuden runkoreitistö	50

6113

ESIPUHE

Syksyllä 1991 veneilyjärjestöt laativat Suomenlahden matkaveneilyreitistön kehittämissuunnitelman, joka julkaistiin Uudenmaan seutukaavaliittojen julkaisusarjassa keväällä 1992. Jatkona tälle Suomen Moottoriveneliiton matkaveneilytoimikunta ja Suomen Purjehtijaliiton purjeveneilytoimikunta ovat laatineet sisävesien matkaveneilyreitistöt (Kokemäki, Kymijoki, Vuoksi ja Kainuu), jotka toimittaa ja julkaisee merenkulkuhallitus. Paikallisen retkiveneilyn ja melonnan tarpeet on jätetty käsittelyn ulkopuolelle.

Suunnitelmien tarkoituksena on olla apuna sisävesien veneilyn kehittämisessä ja eri viranomaisten ja tahojen jatko työskentelyssä. Suomen Moottoriveneliitto ja Suomen Purjehtijaliitto luovuttivat Kokemäenjoen vesistön matkaveneilyreitistön kehittämissuunnitelman merenkulkuhallituksen väyläosaston käyttöön lausuntojen hankkimista varten, jotka pyydettiin eri tahoilta kesällä 1993. Annettujen lausuntojen perusteella Suomen Moottoriveneliitto ja Suomen Purjehtijaliitto ovat muokanneet esityksensä ja esittävät sen asianomaisten käyttöön. Suunnitelman pohjalta liitot ovat valmiit yhteistyössä viranomaisten kanssa laatimaan tarvittavat matkaveneilyreitistön esitteet ja yksityiskohtaiset toteuttamissuunnitelmat käyttäen apunaan seurojen paikallisasiantuntemusta.

Helsingissä 22.11.1994

Suomen Moottoriveneliitto
Suomen Purjehtijaliitto

Vuonna 1990 laaditun sisävesien veneväyläohjelman 1990-97 lähtökohtana olivat paikalliset tarpeet veneilyn kehittämiseksi. Tässä julkaisussa puolestaan esitetään kokonaisuutena matkaveneilyn tarvitsemat väylät, reitit ja satamat Kokemäenjoen vesistön alueelta. Reitti- ja satamaehdotuksiin on koottu ne toimenpiteet, joita tarvitaan kattavan matkaveneilyreitistön aikaansaamiseksi. Nämä toimenpiteet ovat osittain samoja kuin edellä mainitun veneväyläohjelman tavoitteet.

Reitti- ja satamaehdotukset ovat veneilyliittojen tekemiä ehdotuksia. Niiden mahdollinen toteuttaminen kuuluu osittain eri viranomaisille ja kunnille. **Tässä yhteydessä ei ole otettu kantaa yksittäisten ehdotusten toteuttamismahdollisuuksiin, -kustannuksiin tai -aikatauluun.** Jatkotyönä satamaehdotukset priorisoidaan ryhmittelemällä ne tärkeys- ja kiireellisyysluokkiin.

Helsingissä 7.4.1995

Merenkulkuhallitus

JOHDANTO

Veneilyn järjestelmällisen kehittämisen turvaamiseksi olisi lähinnä valtion ja kuntien sovittava selkeät säännöt eri toimenpiteiden kustannusvastuusta. Tämä koskee erityisesti väylien ja reittien rakentamista ja kunnossapitoa sekä matkaveneilyä palvelevan jätehuoltoverkoston aikaansaamista ja ylläpitoa. Missä määrin veneilyseurat, kalastuskunnat ja -seurat tai vastaavat vapaaehtoisvoimat voivat osallistuvat reittien suunnitteluun ja toteutukseen on tapahduttava merenkulkupiirin harkinnan mukaan.

Suomen Moottoriveneliitto ja Suomen Purjehtijaliitto ovat laatineet Kokemäenjoen matkaveneilyreitistön kehittämissuunnitelmansa ajatellen

–veneilijää, joka matkapurjehduksellaan kaipaa opastusta antoisien reittien ja satamien löytämiseksi. Tottunut matkaveneilijä löytää tarvitsemansa, joskin hänkin kaipaa lisää yöpymiseen ja huoltoon soveltuvia käyntisatamia.

–veneliikenteen suuntautumista sellaisille väylille ja reiteille sekä satamapaikkoihin, että samalla voidaan ottaa huomioon luonnon ja toisaalta ammattiliikenteen tarpeet.

–suunnittelun ja taloudellisten voimavarojen ohjaamista oikeille alueille.

Suomen suurista järviolueista Kokemäenjoen vesistöä on kehitetty vähiten matkaveneilymielessä. Alueen keskuspaikoista Hämeenlinna ei ole panostanut matkaveneilyyn muutoin kuin luovuttamalla kymmenkunta vieraspaikkaa. Tampereella tilanne on muuttunut, kun Mustalahden vierassatama saatiin valmiiksi ja peruspalvelut on saatu kuntoon Pyhäjärven puolella. Jotkut kunnat ovat ryhtyneet rakentamaan kuntakeskusten rannoille hyvätasoisia satamia, joista useimpia ei ole luokiteltu vierassatamaksi vain, koska niiltä puuttuu asiallinen polttoaineen saanti. Useista kuntakeskuksista ja kylistä puuttuvat kuitenkin vielä matkaveneilyn tarvitsemat vähimmäispalvelut. Moni maatilamatkailua ja muita elinkeinoja harjoittava voisi lisätä asiakaspiiriänsä rakentamalla laiturin veneillä tuleville.

Käyntisatamien suhteen kokonaistilanne on tyydyttävä, joskin tietyille alueille satamia olisi saatava lisää. Vierassatamien osalta tilanne on huono muilla alueilla paitsi Näsijärvellä, jossa on tällä hetkellä viisi vierassatamaa. Yksi niistä Pimeesalmi on yksityisen ylläpitämä. Muut ovat merenkululaitoksen (Murole) tai kuntien (Tampere, Vilppulankoski ja Virrat) omistamia, ja niiden hoito on vuokrattu ulkopuoliselle. Muilla alueilla on vain yksi vierassatamatasoon yltävä satama. Se on yksityisen perustama ja sijaitsee Nokialla. Tilanne olisi helposti korjattavissa parantamalla nykyisten korkeatasoisten palvelusatamien tai vieraslaitureiden palveluita. Niistä puuttuu yleensä asiallinen polttoaineen saanti tai elintarvikkeiden hankintamahdollisuus.

Muiden käyntisatamien, paitsi vieraslaitureiden, osalta tilanne on yhtä huono varsinkin, kun tarkastellaan yöpymismahdollisuuksia. Palvelusatamia on 3 Tampereen pohjoispuolella ja vain 3 muilla alueilla. Veneilijöiden käytössä olevia vieraslaitureita on 22 Näsijärven puolella ja 23 Tampereen ja Hämeenlinnan välillä. 16 vieraslaituria sijaitsee matkalla Valkeakoskelta Länkipohjaan. Lisäksi joidenkin venekerhojen kotisatamissa on yksittäisiä vieraspaikkoja, joskaan niitä ei mainosteta.

Retkisatamia ei alueella ole juuri lainkaan. Vapaasti käytettävissä olevia, retkisatamiksi varattuja alueita on vain 5 veneilyn pääalueella ja 3 sivualueilla [itse jokialue (Vammala) ja Kyrösjärvi]. Pursiseuroihin kuuluvien tilanne on paljon muita veneilijöitä parempi, koska varsinkin

Näsijärven puolella monella seuralla on retkisatamia jäsenten käyttöön.

Vammalasta Nokialle on 9 vieraslaituria ja 2 retkisatamaa. Kyrösjärvellä on 11 vieraslaituria ja 1 retkisatama. Keuruselällä on 5 vieraslaituria ja 1 retkisatama. Näillä alueilla nykyiset satamat ovat riittäviä, kunhan niiden palvelutasoa parannetaan. Matkaveneilyn lisääntyessä saattaa olla tarpeellista perustaa uusia satamia.

1 YLEISTÄ

1.1 REITIT JA VÄYLÄT

Kokemäenjoen vesistön Tammerkosken ylä- ja alapuoliset järvet tarjoavat monipuolisia mahdollisuuksia matkaveneilylle toisin kuin itse jokialue, Kyrösjärvi ja Keuruselkä. Vesistön matkaveneilyä palvelevat reitit esitetään yhtenäisinä mahdollisista korkeusesteistä huolimatta. Reitin varrella olevat korkeusesteet ja matalat reittiosuudet on merkitty liitteeseen 2. Reittivalinnassa lähtökohtana ovat olleet erityyppiset veneet ja säätekijät. Lisäksi lähdetään siitä, että nykyiset väylät ja reitit on säilytettävä kulkukelpoisina erilaisille veneille. Matkustajaliikenteen satamien läheisyydessä ja itse satama-alueilla veneet on pyritty ohjaamaan eri väylille kuin suuret alukset siellä, missä se on ollut mahdollista.

Pääreitti on suunniteltu kyseisellä alueella veneilyn pääväyläksi, joka matkaa edistävästi yhdistää veneilyn pääkohteet yleensä suorinta ja turvallisinta reittiä toisiinsa. Useissa tapauksissa veneilijät ovat vuosien saatossa jo luonnostaan hakeutuneet näille reiteille. Järkevintä onkin panostaa näiden reittien kehittämiseen, ellei esimerkiksi ammattiliikenteen tarpeiden tai luonnonsuojelusyiden takia tehdä toisenlaisia ratkaisuja. Pääreitti on suunniteltu alikulkukorkeutensa (vähintään 18 m, vrt. liite 4) ja kulkusyvyytensä (vähintään 1,8 m) puolesta turvalliseksi purjeveneille. Sitä voivat luonnollisesti käyttää myös moottoriveneet.

Sivureitit tarjoavat mahdollisuuden liikkua pienemmällä ja avonaisellakin veneellä suojaisia väyliä kohteesta toiseen. Sivureitti soveltuu usein vain lyhyiltä osiltaan purjeveneille mutta aina kohtuullisen kokoisille matkamoottoriveneille (syväys enintään 1,2 m ja korkeus enintään 3 m). Poikkeukselliset kulkusyvytydet ja alikulkukorkeudet mainitaan tässä suunnitelmassa erikseen.

Merenkulkuhallituksen vahvistamassa sisävesistöjen veneväyläohjelmassa 1990–97 on alueelle suunniteltu useita turvallisuutta parantavia reittejä, joiden toteutus odottaa rahoitusta.

Seuraavissa reittikuvauksissa ei eräitä poikkeuksia lukuunottamatta ole käsitelty venereittejä, jotka palvelevat lähinnä paikallisia tarpeita.

Tampereen pohjoispuoliset reitit soveltuvat hyvin purjehdukseen. Kautun kanavalle saakka pääsee 18 m mastonkorkeudella ja siitä eteenpäin sekä Virroille että Vilppulaan 11,5 m:n mastonkorkeudella. Vesien kulkusyvytydet ovat riittäviä purjeveneille. Väylän kulkusyvyys on yleensä 1,8 m. Vasta lähellä Vilppulankoskea on 1,0 m:n väyläosuus ja 3,1 m:n silta. Tammerkosken yläpuoliset vedet soveltuvat erittäin hyvin moottoriveneilyyn.

Tampereen alapuoliset vedet soveltuvat huonosti purjehdukseen, koska reittejä katkovat lukuisat matalat sillat, joiden alikulkukorkeudessa on otettu huomioon lähinnä uiton tarpeet. Hyvin tavallinen vapaa korkeus on reilut 5 m. Väylän kulkusyvyys Tampereen ja Hämeenlinnan välillä

on yleensä 1,8 m, joskin Lempäälän kanavan kohdalla on 1,5 ja 1,2 m:n väyläosuuksia ja Vanajavedeltä Hämeenlinnaan vievällä jokimaisella osuudella 1,2 m:n väylä. Nykyiset sillat eivät suoranaisesti estä purjehtimista, mutta retkiveneisiin tarvittaisiin hyvät mastonkaatojärjestelmät ja siltojen kohdille vastaavasti mastonkaatovälineet. Tärkeää on kuitenkin, ettei matalia siltoja lisätä nykyisestä.

Valkeakosken yläpuolisilla vesillä väylien kulkusyvytydet ovat pääosin 1,5 m. Hauhon vieraslaituriin pääsee 1,2 m:n venereittiä, Isolle Roinevedelle nouseva Vitsiälän vuolle on 0,8 m:n syvyyttä, ja välillä olevista suurista syvänteistäkin huolimatta venereitit kulkevat matalien osuuskien yli. Pälkänevedellä väylän syvyys on 1,5 m samoin kuin Länkipohjaan päättyvällä väylällä. Alikulkukorkeudet ovat yleensä 5 m:n luokkaa, joskin Rönnin salmessa on 4,4 m:n silta. Vedet soveltuvat näin ollen hyvin moottoriveneillä tehtävään matkaveneilyyn.

Alueella on neljä kanavaa, joista Herraskosken kanava toimii itsepalveluperiaatteella muiden ollessa miehitettyjä. Miehitettyjen kanavien henkilökunta ei kuitenkaan yleensä päivystä kanavan käyttökeskuksessa, joten kanavaa lähestyttäessä on syytä tehdä sulutuspyyntö odotuslaiturilla olevalla sulutuskutsunapilla, ellei sulkuun ole oltu puhelinyhteydessä ennen kanavalle tuloa.

Kyrösjärvellä ja Keurusselällä matkaveneilyä rajoittaa sopivien väylien ja palvelupisteiden puute. Itse jokiosuudella matkaveneilyä vaikeuttavat koskien ja voimalaitosten ohitukset. Ymmärrettävistä syistä näillä alueilla ei toistaiseksi ole panostettu matkaveneilyyn mainittavassa määrin. Keurusselän matkailupisteisiin on tosin varattu paikkoja myös vierasveneille.

1.2 SATAMAVERKOSTO

Veneilijän kannalta nykyinen satamaverkosto on yleisesti ottaen aivan lapsenkengissä ja sen kehittäminen kaipaa järjestelmällistä suunnittelua. Lisääntyvä kesäasuntojen rakentaminen supistaa jatkuvasti veneilijöiden mahdollisuuksia vapaaseen rantautumiseen vesistön rannoilla. Varsinkin kaikille avoimia retkisatamia on varattava nykyistä enemmän. Satamaverkoston osalta esitetään vähimmäistasoa ympäristöministeriön ohjeen (Venesatamien luokitus, 2. painos, ohje 7/1993) mukaisesti.

Esityksessä on päädytty seuraavanlaiseen satamaverkoston runkoon:

–**vierassatamia** yhden päivämatkan päähän toisistaan. Mikäli purjeveneitä pidetään mittana, tämä tarkoittaa noin 15–20 mpk:n välejä. Varsinaisia vierassatamia vesistössä on vähemmän kuin missään muussa Järvi-Suomen päävesistössä.

–**palvelusatamien** keskinäinen etäisyys olisi noin 10 mpk. Kaikissa palvelusatamissa ei tarvitse olla yöpymismahdollisuutta. Osassa riittää palvelujen läheisyys.

–**vieraslaitureita** voisi olla vierassatamien ja palvelusatamien välissä siten, ettei eri satamien etäisyys ole yli 10 mpk. Osassa voisi olla mahdollisuus yöpymiseen veneessä tai maissa.

–**retkisatamia** voisi olla suurten taajamien ulkopuolella noin 10–15 mpk:n välein. Matkaveneilyn tarpeisiin olisi syytä varata sopivia rantautumispaikkoja myös päiväsaikaan tapahtuvaan lepäämiseen. Taajamien läheisyydessä on lisäksi oltava retkisatamia myös lyhytaikaista veneretkeilyä varten.

–**suojasatamia** on varattava ainakin suurten ja avonaisten osuuskien molemmin puolin.

Satamatoiminnot ehdotetaan keskitettäväksi jo käytössä oleviin satamiin lisäämällä niiden palveluvarustusta. Polttoainehuoltoon on kiinnitettävä huomiota siten, että veneisiin saadaan polttoaine ympäristöystävällisellä tavalla. Ei ole syytä perustaa rantaan polttoaineasemia pelkästään veneilyä varten. Parempi tapa lienee sopia paikallisen huoltoaseman kanssa polttoaineen kuljetuksesta rantaan, missä polttoaine siirretään veneisiin ylitäytön eston kautta. Hyvänä esimerkkinä voisi olla Mierolan vieraslaiturilla toimiva polttoaineen saanti.

Satamakäsitteet ovat ympäristöministeriön em. ohjeen mukaiset. Tiedot nykytilanteesta pohjautuvat ympäristöministeriön valvoman Venesatamaryhmän tiedostoon (liite 3). Tekstissä on kunkin käyntisataman nimen jälkeen esitetty suluissa kyseisen sataman valtakunnallinen satamanumero. Tätä numeroa käytetään myös merenkulkuhallituksen merikarttasarjoissa ja satamakirjoissa.

1.3 TIEDOTTAMINEN VENEILIJÖILLE

Suunnitelmasta olisi tiedotettava eri käyttäjäryhmille jo tässä vaiheessa eri tavoin niiltä osin, kuin reittejä ja satamia on tällä hetkellä olemassa. Tietoja voisi julkaista veneilyjärjestöjen ja muissa venealan lehdissä sekä matkailumainoksissa.

Merenkulkuhallitus merkitsee väylät ja reitit merikarttasarjoihin ja reittiselosteisiin sekä julkaisee satamien palvelutiedot satamakirjassaan.

Vieraslaitureista sekä retki- ja suojasatamista saa julkaista tietoja vain omistajien luvalla.

2 REITTIKUVAUKSET

2.1 PÄÄREITTI (liite 2)

Tampereen Mustalahden vierassatamasta (2000) suuntautuu neljä 2,4 m:n väylää yli Näsiselän kohti pohjoista. Ennen näille väylille menoa voidaan poiketa Santalahden palvelusatamassa (2020), jonne päästään kiertämällä Särkänniemi ja suuntaamalla runsaan meripeninkulman päässä lännessä olevaan satamaan. Mustalahdesta voidaan kulkea myös itään noin puolen meripeninkulman matkan Naistenlahden vieraslaituriin (2010).

Mustalahdesta lähtevistä pääreiteistä läntisin seuraa Näsin- ja Koljonselän länsirantaa. Lentäväniemen jälkeen reitiltä erkane merkitty väylä Jänissaaren kotisatamaan (2030), jonka kaakkoisrannalla on vieraspaikkoja. Edelleen jatkettaessa pohjoiseen käännetään merkittyä 1,8 m:n väylää länteen kohti Pimeesalmen vierassatamaa (2046). Mikäli valitaan reitiksi Otavansalmi on huomattava, että sen kulkusyvyys on 1,3 m. Otavansalmessa on Vähä Otavan vieraslaituri (2045). Jatkettaessa koilliseen palataan em. 2,4 m:n väylälle, josta matka jatkuu Peronsaaren ja Äijänsaaren väliseen salmeen. Peronsaaresta on retkisatama (2057). Peronsaaresta jatketaan Kattilasaaren, Heinäsaaren ja Säynäsaarten länsipuolelta kiertävää ja itään Murtosaarelle vievää väylää. Murtosaaren itäkärjessä läntinen reitti yhtyy itäiseen reittiin.

Itäinen pääreitti kulkee aluksi pohjoiseen Siilinkarin itäpuolitse ja Koukkuniemenkarin sekä Selkäkarin länsipuolitse Tuuliniemen länsiviitalle. Matkaa jatketaan Tervaniemen viittojen kautta Tervalahdelle ja viitoitettua väylää Antinsaaren ympäri Haukkaniemen eteläpuolitse Näsiselälle.

Haukkaniemen jälkeen voi länsiviitalta suunnata itään Aunessillansalmen vieraslaituriin (2063) Käälahden perällä. Laituri on 6 m:n sillan itäpuolella. Jatkettaessa pohjoiseen voi sopivilla tuulilla poiketa Hornusta itään Taulasalon vieraslaituriin (2070). Lapinsaarten länsiviitan jälkeen jatketaan suoraan Murtosaarta kohti tai voidaan suunnata Koljonsaarten pohjoispuolitse Polsonlahteen ja siitä itään viitoitettua väylää Maisansalon vieraslaituriin (2075). Palattaessa takaisin pääreitille otetaan Polsonlahden pohjoisviitan jälkeen suunta Murtosaaren kummelille, josta matka jatkuu yhdessä läntisen pääreitin kanssa.

Murtosaarelta reitillä alkaa vaihteleva osuus Kautun kanavalle asti. Selkävedet ovat takanapäin. Ensimmäisenä kohteena on Isonkivensaaren jälkeen reitin länsipuolella Rantalan vieraslaituri (2080). Röyniön kummelin jälkeen jatketaan Myyrysselältä Unnekivensalmen kautta Kirvessaaren länsipuolelta Vankavedelle.

Vankavedellä voidaan Ratsukarin länsiviitan jälkeen poiketa reitiltä luoteeseen Toikon vieraslaituriin (2086). Reitti jatkuu koilliseen Heittokarin viitoille ja niiltä koilliseen Varisnokaan kummelille. Ennen Lietsaarta voidaan kääntyä luoteeseen, kulkea Rypynniemen loiston valkeaa takalinjaa noudattaen Kurun kirkonkylään vievää väylää Paappasen kummelin kohdalle ja jatkaa edelleen Karjulanniemen ohi viitoitettua väylää, joka päättyy Kurun palvelusatamaan (2092).

Pääreitti jatkuu Varisnokalta lateraaliviitoin merkittyä kujaa pitkin Muroleen kanavaan, jonka eteläpuolella on Tukkilan vieraslaituri (2098). Sulun jälkeen länsirannalla on Muroleen kanavan vierassatama (2100). Lateraaliviitoin merkitty väylä jatkuu Kärkisaaren, Jaakonsaaren ja Hirsisaaren länsipuolitse Ohrionselän länsikulmaan. Hirsisaaren pohjoisrannalla on retkisatama (2106). Hirsisaarelta voidaan valita itäisempi väylä Lammassaaren, Karhusaaren ja Huhtiluodon itäpuolitse ja Möyrysaaren eteläpuolitse Kirnusalmeen. Läntisempi väylä kulkee Lammassaaren, Kaitainsaarten ja Ohrasaaren länsipuolitse ja Möyrysaaren pohjoispuolitse Kirnusalmeen.

Väylä jatkuu Rataselän halki Jäminginvuolteeseen, jossa virran takia voi olla hankalaa nousta purjehtien Jäminginselän puolelle. Jäminginselän alkuosan viittakuja loppuu Ullikkaniemessä, josta pääreitti jatkuu Jäminginsaaren eteläkärjen ympäri pohjoiseen Miestamonsalmeen ja edelleen itään Rajalahden yli Kautun kanavan suulle. Miestamonsalmen jälkeen voidaan poiketa luoteeseen Mustalahden perukassa sijaitsevaan Selviikin vieraslaituriin (2118). Ennen Kautun kanavaa sijaitsee Ruhalan vieraslaituri (2124). Pääreitti päättyy Kautun avokanavaan, jossa kulkee 1,8 m:n väylä. Vapaa alikulkukorkeus on 11,5 m. Matkaa voi jatkaa myös 2,4 m:n väylää pitkin, jolloin vapaa alikulkukorkeus on 7,4 m. Kautun kanavalta eteenpäin reitti jatkuu sivureittinä.

2.2 SIVUREITIT (liite 2)

Tampereelta Virroille

Tampereelta sivureitti kulkee yhdessä pääreitin kanssa aina Kautun avokanavalle asti. Matkalla voidaan heti lähdön jälkeen poiketa itään Aitolahden vievälle merkitylle väylälle. Aitolahden perukan pohjoisviitan jälkeen vain alle 2,9 m:n korkuiset veneet pääsevät Olkahisenlahdelle Tampereen ja Oriveden välisen tien alitse. Lahden etelärannalla on ravintolan vieraslaituri (2040).

Kautun kanavan jälkeen sivureitti jatkuu Ala Kautun kummelilta Rasusaaren itäpuolelta suoraan pohjoiseen Pääskyniemen länsipuolitse Jälkiänniemen kummelin luo. Kotvionniemen kohdalla voi poiketa Ruoveden kirkolle. Tämä pääosin kardinaaliviitoin merkitty noin kahden

meripeninkulman pituinen väyläosuus kulkee Siltasaaren ja Ulonsaaren välistä Laivarantaan, jossa on palvelusatama (2130). Jatkettaessa luoteeseen Haapasaaren eteläpuolitse tullaan Haapasaaren vieraslaituriin (2132), jossa syvyyttä on noin metri.

Jälkiänniemeltä sivureitti seuraa pohjoiseen vievää väylää. Matka jatkuu Ruovettä pitkin Mustaselälle, jolta voidaan poiketa Vilppulankosken vierassatamaan (2140). Tällöin seurataan väylää itään ja kaakkoon Vuolleniemen ja Vuollesaaren väliin, josta jatketaan Pajusaarten ja Pöykkysaaren välistä Paloselän Kaisankarin kummelin ohi Norttaniemen kummelille. Masonniemestä kuljetaan kaakkoon Hongonselälle, sitten etelään ja edelleen Kasilansalmesta Aittoselkää itään Nokiansaaren ja Hirmusaaren välitse Soilunvuolteeseen. Matkaa jatketaan Velhonniemen kummelin ohi Pieskaniemen länsipuolelle, josta alkaa Piuhsalmen läpi lateraaliviitotettu kuja. Velhonniemestä eteenpäin väylän syvyys on 1,0 m. Pikku Poukansaaren kohdalla väylän pohjoisrannalla on Väinölän vieraslaituri (2136). Noin meripeninkulman päässä väylältä itään on Vilppulan kirkkorannassa väylän pohjoispuolella vieraslaituri (2138), josta jatketaan 3,8 m:n sillan alitse. Väylän päässä pohjoisrannalla on Vilppulankosken vierassatama (2140) sekä jonkun matkaa itään laivalaituri.

Mustaselältä jatketaan Tarjannevedelle Syvinginsalmen kautta, jossa on varottava lossin vaijereita. Tarjanneveden pohjoispäässä on Pohjaslahti, jonne voidaan poiketa kulkemalla Luikinniemen kohdalta koilliseen ja edelleen Vittasen itäpuolitse Pohjaslahden väylälle. Pohjaslahden vieraslaituri (2146) ja Vilppulan veneilijöiden kotisatama sijaitsevat lahden pohjoissopukassa. Pohjaslahdelta voi palata sivureitille kulkemalla Honkasen pohjoispuolitse länteen.

Sivureittiä jatketaan Mustasaaren kohdalta luoteeseen Pöykkysaaren kummelille, jonka jälkeen reittiin yhtyy Kylmäniemen kummelilta ja Pohjaslahdelta tuleva poikittaisväylä. Reitti jatkuu Kilvensalmen kapeikosta lateraaliviitoin merkitylle mutkikkaalle väyläosuudelle Vasunniemen ja Äijänniemen kummeliin ohi Visuveden kanavalle, jossa vapaa korkeus on 4,2 m avattavan sillan ollessa kiinni. Sillan itäpuolella voi pistäytyä Visuveden vieraslaituriin (2154).

Kanavan läpi päästään Visuvedelle, jota jatketaan Pentinsaaren ja Pilkanniemen eteläpuolelta Mustinsaaren kummelille vievää väylää pitkin. Rantasaaren kummelin jälkeen Syrjänniemen kohdalla on kapea salmi, Rautavuolle, jonka jälkeen reitin pääsuunta kääntyy luoteeseen. Edessä ovat Romppaansalmi ja Näntönsalmi sektoriloistoinen. Matkalla voidaan poiketa Rasvasaaren retkisatamaan (2158).

Näntönsalmen jälkeen tulee näkyville Korkeasaaren sektoriloisto. Ennen loistolle tuloa voi poiketa Sinisaaren kohdalta eroavaa väylää pitkin Antianlahdelle, jonka pohjukassa on vieraslaituri (2160) ja poiju laiturin edustalla. Korkeasaaren eteläpuolelta voi poiketa Savilahden vieraslaituriin (2165). Korkeasaaren itäpuolelta reitti kulkee edelleen pitkin Vaskivettä Rajakarin kummelin länsipuolitse Kaitasaaren ja Latosaaren kummeleiden ohi Koronselälle. Sivureitti jatkuu Hampaistensalmen viittakujan läpi Toltaansalmen kautta Isosaaren kummelin pohjoispuolitse itään. Isosaaren kohdalla väylän pohjoispuolella on Härkösselänrannan vieraslaituri (2170). Väylä päättyy Virtain Laivarantaan, jossa on vierassatama (2180).

Toltaansalmesta voidaan suunnata suoraan pohjoiseen, jolloin päästään kapean Keiturinsalmen kautta 12 m:n rautatiesillan alitse Herrasen vieraslaiturille (2183). Omatoimisesti käytettävällä veneen kallistuslaitteella on mahdollista kulkea kanavassa noin 11 m:n korkuisella mastolla. Kanavan sulkua toimii itsepalveluperiaatteella. Ne, jotka haluavat jatkaa Toisvedelle, joutuvat alittamaan 7 ja 5,1 m:n maantiesillat. Toisveden idemmassä haarassa lähellä Ohtolaa on pudotuslaiturin luona laituri. Toisvedellä ei ole veneilijöille järjestettyjä palveluita, joten siellä

käynnin jälkeen joudutaan tukeutumaan Herraskosken kanavan ylä- ja alapuolella sijaitseviin laituripalveluihin (2185, 2183).

Tampereelta Hämeenlinnaan

Sivureitti Hämeenlinnaan alkaa Tampereen Laukontorin vieraslaiturilta (2200). Ratinan sillan alikulkukorkeus on 7,6 m. Ratinansuvannosta reitti seuraa väylää länteen Viikinsaaren eteläpuolitse Pyhäjärveä pitkin. Viikinsaaren vieraslaiturin (2208) jälkeen suunnataan Nikkilänniemen kummelilta suoraan Rajasalmen sillan eteläisempään aukkoon, jonka alikulkukorkeus on 5,5 m. Samaan kohtaan tulee myös Viikinsaaren ja Lehtisaaren pohjoispuolitse kulkeva toinen väylä Tampereelta. Puolisen meripeninkulmaa ennen siltaa on väyliä eteläpuolella Turrin kotisatama vieraspaikkoineen (2216).

Lehtisaaren kohdalla voidaan poiketa länteen, jolloin päästään viitoitettua väylää pitkin Nokianvirran etelärannalla olevaan vierassatamaan (2224). Lehtisaaren eteläpuolelta väylä taittuu lounaaseen Saviselän poikki. Saviselältä pääsee Kaivannonselän puolelle joko Luodon saaren pohjoispään ympäri vievää tiheästi viitoitettua väylää tai saaren eteläpuolitse Kaivannon läpi. Luodon pohjoispään kohdalla on Viinikanniemen vieraslaituri (2240). Johtojen alikulkukorkeus on Luodon pohjoispäässä 12 m ja eteläpäässä 10 m. Luodolta reitti jatkuu etelään Kukkeliisaaren kummelin länsipuolitse Hirsisaarten ohi Palhonselälle, josta jatketaan Vakkalanselälle ja sen kaakkoislaidalla olevan Salonsaaren kummelille. Reitti kulkee edelleen Kinnarinsaaren ja Särkisaaren pohjoispuolitse kohti Linnakallion kohdalla olevaa kummelia, joka jää väylän pohjoispuolelle. Kaakilanniemen vieraslaituri (2248) on väylän eteläpuolella Toutosenselän rannalla.

Siikosaaren jälkeen reitti kääntyy koilliseen, jatkuu kapean salmen läpi Kirkkojärven puolelle ja kääntyy sen jälkeen suoraan itään madaltuen samalla 1,5 m:ksi. Kun lähestytään Kirkkojärven itärantaa, väylä kääntyy etelään kohti Lempäälän sulkukanavaa muuttuen samalla kulkusyvyydeltään 1,2 m:ksi. Itärannalla sijaitsee Myllyrannan vieraslaituri (2253). Kanavan ja 5,5 m:n sillan alituksen jälkeen voidaan poiketa etelärannalla olevaan vieraslaituriin (2255) tai kanavan pohjoispuolella olevaan Uittorannan vieraslaituriin (2256). Kanavan suulta sivureitti jatkuu etelään 1,5 m:n syvyisenä. Hiidenvuolteen jälkeen kapeikko levenee Korteseläksi. Korteselän ja Liponselän välissä oleva Niittysaari ohitetaan länsipuolelta. Liponselän eteläpäässä reitti kaartuu Laakankärjen kummelin ja Sitonsaaren länsipuolelta Jumusselälle Viialan edustalle muuttuen samalla 1,8 m:ksi. Matkaa jatketaan Konhonselälle ja Konhonselälle, jonka yli rakennettujen maantie- ja rautatiesiltojen alikulkukorkeus on 5,5 m. Reitin eteläpuolelle jäävän Patasaaren jälkeen voi poiketa suoraan etelässä olevaan Toijalan vieraslaituriin (2270). Patasaarelta reitti suuntautuu Kekän saaren pohjoispuolitse Selkäsaaren kummelille, jonka kohdalla Toijalan satamasta tuleva väylä yhtyy suoraan kulkevaan väylään. Selkäsaaren jälkeen Valkeakoskelle vievä väylä eroaa pohjoiseen. Paatsaluodon eteläpuolelta voi poiketa kaakkoon Rautonselän yli Visavuoren vieraslaituriin (2277), josta jatketaan koilliseen sivureitille ja edelleen Sääksmäen sillan aukolle. Sillan molemmin puolin on vieraslaitureita (2282, 2283). Silta-aukon vapaa korkeus on 5,3 m.

Vanajaveden puolelle tultaessa voidaan jatkaa Aidassaaren kummeliä ohi Haamon pohjoispuoliselle valaistulle reunamerkillä. Matka jatkuu Vähä-Jänissaaren pohjoisviitalle ja edelleen Ruskeankärjen pohjoisviitalle (molemmat valaistuja), jonka jälkeen päästään Hämeenlinnan sisääntuloreitille. Vähä-Jänissaaren kohdalla suoraan etelään on 1,5 m:n päässä Mäyrän retkisatama (2298). Vielä etelämpänä Hevoshaankärjessä on Jalavaniemen vieraslaituri (2301).

Haamon pohjoispuoliselta reunamerkillä kulkee itään vaihtoehtoinen sivureitti Pitkäsen kaakkoispuolella olevalle pohjoisviitalle ja edelleen Katajasaaren pohjoisrannan kummelin ohi Oitinkinnaksen ja Selkäsaarten välistä. Pyterin kohdalla reitiltä eroaa väylä itäkoilliseen, joka vie Retulansaaren ja Lammassaaren väliseen salmeen. Väylä päättyy Lammassaaren eteläpuolelle Petäyksen vieraslaituriin (2308).

Reitti jatkuu Vanajanselältä vastavirtaan kohti Hämeenlinnaa. Kapean reitin rannalla on väylän itäpuolella Lepaan vieraslaituri (2320) ja myöhemmin eteläpuolella Mierolan vieraslaituri (2325). Kirstulanselän eteläpäässä länsirannalla Tekosaaria vastapäätä on Kirstulan palvelusatama (2332). Tekosaarten kohdalla itärannalla on Aulangon leirintäalueen vieraslaituri (2335). Hotelli Aulangon edessä on vieraslaituri (2339), ja ennen kaupungin siltaa länsirannalla Laivarannassa on vieraslaituri (2350). Laivarantaa vastapäätä on Vaakunanrannan vieraslaituri (2347). Jatkettaessa matkaa kaupungin siltojen alitse käännytään heti viimeisen sillan jälkeen luoteeseen ja tullaan välittömästi Hämeensaaren rannassa olevaan vieraslaituriin (2355). Viimeisen ja matalimman sillan alikulkukorkeus on 3,7 m.

Reitti jatkuu Miemalanselän yli Turengin vieraslaituriin (2365), joka sijaitsee Turengin maantiesillan eteläpuolella joen länsirannalla. Ahilammin vieraslaituri (2370) on n. 0,5 mpk:n päässä maantiesillasta etelään Ahilammin itärannalla.

Valkeakoskelta Hauhoon, Pälkäneelle ja Längelmäelle

Valkeakoskelle saavutaan etelästä 5 m:n siltojen alitse. Matka jatkuu Valkeakosken kanavan sululle, jolloin tehdasalue jää vasemmalle puolelle. Sulun yläpuolella kanavan pohjoisrannalla on Lepänkorvan vieraslaituri (2400). Myös Kauppatorin kävelysillan kohdalle voi kiinnittyä. Kun matkaa jatketaan eteenpäin, väylän pohjoispuolella hotelli Waltikan edessä on Kirkonrannan palvelusatama (2405). Seuraava vieraslaituri on Apianlahdella (2410) väylän eteläpuolella Linnosaaresta kaakkoon. Apian kaivannon jälkeen Mallasvedellä on kolme reittivaihtoehtoa. Itäisin niistä suuntautuu kohti Hauhoa, keskimmäinen eroaa edellisestä Pälkäneelle, ja pohjoisin vie kohti Längelmäkeä.

Hauhon reitti

Aluksi suunnataan Mallasveden yli koilliseen noin 3,5 mpk:n matka, minkä jälkeen Huhdanniemen kohdalla erotaan Pälkäneelle vievästä reitistä kaakkoon ja jatketaan Liessaaren eteläpään ohi kohti Harhalan kummelia kulkusyvyyden madaltuessa 1,5 m:stä 1,2 m:iin. Matkalla Pinteleenselälle alitetaan kapeikossa Harhalan 5 m:n silta. Pinteleenselän jälkeen Laitikkalassa alkaa venereitti kapeahkoa Kyllönjokea pitkin. Uuden sillan alikulkukorkeus on 4,7 m ja vanhan puusillan 4,5 m. Joessa oleva kolmen saaren ryhmä ohitetaan itäpuolelta. Seuraavat kaksi saarta ohitetaan länsipuolelta. Ilmoilanselällä kuljetaan aluksi kaakkoon ja Pärnäniemen jälkeen etelään. Salpasalon kohdalla jatketaan taas kaakkoon. Karhusaaren kaakkoispuolitse ja Linkisaaren länsipuolitse voidaan poiketa Iisakkilan vieraslaituriin (2445). Matka jatkuu venereittiä pitkin kaakkoon Lautsian vieraslaiturin (2450) ohitse Alvettulanjoen suulle. Joen yli vie pari siltaa, joista menosuunnassa ensimmäinen on museoitu betoninen 4,5 m:n kaarisilta. Siltojen välissä on Alvettulan vieraslaituri (2460).

Lakkianselältä voidaan jatkaa etelään vievää 1,2 m:n venereittiä Haapasaaren ja Kotkonkärjen ohi Hauhon vieraslaituriin (2470). Jos Lakkianselältä jatketaan itään, kuljetaan Rantalan vieraslaiturin (2465) ohi Vitsiälänvuolteen kautta Isolle Roinevedelle, missä voi poiketa Nukarin

vieraslaituriin (2467). Tällä alueella venereittien syvyys on vain 0,8 m. Ison Roineveden kaakkoiskulmasta alkavaa Lehdesmäenjokea pitkin päästään Pyhäjärven puolelle, missä on Hovinkartanon vieraslaituri (2490) Kotkonjärjen takaisessa lahdessa.

Pälkäneen reitti

Mallasvedeltä Huhdanniemen kohdalta erkanee keskimmäisen reitin haara Kostianvirran suulle. Kostianvirtaa kuljetaan Pälkäneen vieraslaiturien (2425) ohi Pälkänevedelle. Matkaa jatketaan merkittyä 1,2 m:n venereittiä pitkin Orisniemen ohi Ristisaaren ja Vähän Martansaaren eteläpuolitse Karin- ja Kuurunkärjen välisestä salmesta Jouttesselän puolelle. Reitti kulkee edelleen itään Iso-Munan pohjoispuolelle. Pohjoisrannalla olevan kummelin kohdalta käännetään etelään ja jatketaan Kyläniemen ja Suullisaaren välisestä salmesta Kankaudenlahdelle, jonka itärannalla on Kankahuvenlahden vieraslaituri (2510). Väyläsyvyyttä Pälkäneen reitillä on vähintään 1,2 m. Matalin alikulkukorkeus on Kostianvirran siltojen 5 m.

Läkipohjan reitti

Pohjoisin reitti erkanee Valkeakosken jälkeen koilliseen Kaitasaaren ja Niittysaaren välistä kulkevaa 1,2 m:n väylää. Orisalon kohdalla reitti kääntyy pohjoiseen Tyrynselälle muuttuen samalla 1,5 m:ksi. Väylä kääntyy edelleen luoteeseen Hausalon länsipuolelle, josta jatketaan Tossanselkää koilliseen Möykö- ja Niittysaarten välistä Raronsalon länsikärkeen saakka. Matka jatkuu Vänniönsalmen läpi koilliseen Roineen selän yli. Kaivannon avokanavan ja 5 m:n sillan alituksen jälkeen päästään Längelmävedelle. Kanavan suulta n. 0,2 mpk kaakkoon sijaitsee Kaivannon vieraslaituri (2520). Kanavalta voidaan poiketa pohjoiseen Lapinsaaren länsipuolelta Villikanlahteen, jonka länsirannalla Mobilian tieliikennemuseon yhteydessä on vieraslaituri (2530).

Väylä Läkipohjaan jatkuu koilliseen Saunasaaren ja Keikankärjen kummeliin ohi, jolloin saavutaan Pelisalmen 5 m:n silloille. Yksipuinen ohitetaan länsipuolelta, ja matkaa jatketaan Lökkikarin ja Reimarisaaaren kummeliin välistä sekä Ristisaaren ja Nenäsaaren länsipuolitse edelleen koilliseen. Reitti kulkee Talusaaren ja Patasaaren välistä Patasalmea pitkin Ponsanselän Paattainluodon pohjoispuolitse ja edelleen itäkoilliseen Ison Kalliosalon länsikärkeen, josta käännetään pohjoiseen Eräpyhäniemen länsipuolelle. Lehtisensaaren jälkeen voidaan poiketa luoteeseen Pappilanselälle, jonka pohjoispäässä on Hiedan vieraslaituri (2545).

Lehtisensaaren jälkeen sivureitti jatkuu merkittyä väylää Liinasaaren eteläpuolitse Kuoresalon pohjoispuolelle Rönnsalmeen, missä 4,4 m:n sillan itäpuolella pohjoisrannalla on Rönnsin huvikeskuksen palvelusatama (2555). Koljonselän voi ylittää sään mukaan joko suoraan koilliseen Ämmänsaaren länsipään kautta tai pohjoiseen Honkasen saarten länsipuolitse ja edelleen rannan suuntaisesti väylien yhtymäkohtaan Hinkansaaren länsipuolelle. Reitti kulkee Piitansalmen 6,3 m:n johdon alitse Kirjaanselälle. Längelmäen vieraslaituriin (2575) voidaan poiketa kulkemalla Salonsaaren ja Vinninsaaren pohjoispuolitse. Vieraslaituri sijaitsee Riihisaaren itärannalla. Kirjaanselältä sivureitti jatkuu Latosaaren pohjoispuolitse ja edelleen kapeaa reittiä Säkkiänselälle. Väylän päässä on Läkipohjan vieraslaituri (2595).

Vesistön muut alueet

Keurusselällä on venereitti, joka yhdistää Mäntän ja Keuruun. Varsinaisia vieraspaikkoja ei ole kuin Keurusselän hotellin ja Nyyssölänniemen leirintäalueen yhteydessä, minkä takia alueen kuvaaminen tässä vaiheessa ei ole tarpeellista.

Kokemäenjoen vesistön muiden vesialueiden, Vammalasta Nokialle ja Kyrösjärven kuvaaminen ei ole tässä vaiheessa mielekästä. Niiltä puuttuvat väylät ja matkaveneilyyn sopivat kohteet miltei täysin.

Reitti- ja satamaehdotuksissa on kuitenkin otettu huomioon myös muiden vesialueiden tarpeet matkaveneilyn kannalta.

3. REITTIEHDOTUKSIA

Yleisesti todetaan, että sähköjohtojen merkintään maastossa on kiinnitettävä riittävästi huomiota, etteivät epäselvästi merkityt johdot aiheuta vaaratilanteita.

Kokemäenjoen vesistön matkaveneilyreitistön saattamiseksi käyttökelpoiselle tasolle esitetään seuraavia toimenpiteitä:

Tampere–Virrat

- V1 Miestamonsalmen johdon alikulkukorkeus olisi muutettava vähintään 18 m:ksi.
- V2 Paloselän väylän merkintää olisi parannettava, jotta helpotettaisiin liikkumista pimeällä.
- V3 Olisi parannettava viitoitusta välillä Soilunkari–Pieskanniemi.
- V4 Vilppulankoskelle olisi merkittävä 1,8 m:n väylä Poukansaarten eteläpuolelta.
- V5 Syvinginsalmen lossia ei saa korvata sillalla, joka rajoittaa alikulkukorkeutta enemmän kuin alueella jo olevat sillat ja sähköjohdot.
- V6 Uuraisjärven reitti Virtain Kotalaan olisi viitoitettava.
- V7 Olisi viitoitettava venereitti Antianlahteen tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.
- V8 Olisi viitoitettava venereitti Savilahteen tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.
- V9 Käytöstä poistetut uittoreitit olisi saatava veneilyn käyttöön muun muassa Kolkinlahden ja Jäähdysohjan alueilla.

Tampere–Hämeenlinna

- V10 Olisi viitoitettava venereitti Kaakilanniemeen tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.

- V12 Olisi viitoitettava venereitti Mäyrään tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.
- V13 Olisi viitoitettava venereitti Jalavaniemeen tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.
- V14 Olisi viitoitettava venereitti välille Hämeenlinna–Turenki–Leppäkoski tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.

Valkeakoski–Länkipohja

- V15 Alueen väylästä kulkusyvyydeksi olisi saatava vähintään 1,5 m.
- V16 Olisi viitoitettava venereitti Iisakkilaan tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.
- V17 Vitsiälänvuolle olisi ruopattava muuta reitinosaa vastaavaksi.
- V18 Olisi viitoitettava venereitti Hovinkartanoon tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.
- V19 Vihavuoreen olisi rakennettava sulku veneiden siirtämiseksi Vähä-Roineveden ja Kukkian välillä.
- V20 Olisi harkittava 1,2 m:n syvyyden ja 4 m:n alikulkukorkuisen venereitin toteuttamista Pälkänevedeltä Heposelän kautta Längelmäveden Salmenperään.
- V21 Olisi viitoitettava venereitti Venehjoen suulle tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.
- V22 Olisi harkittava suunniteltua kanavointia Kymijoen vesistöön Kuhmalahdelta Harmosiin vesitse tapahtuvan matkailun tarpeita ajatellen.

Vammala–Nokia

- V23 Olisi harkittava Kokemäenjoen vene-esteiden vaihtoehtoisia ohittamistapoja Porista Pyhäjärvelle.
- V24 Olisi parannettava veneilymahdollisuuksia välillä Vammala–Nokia merkitsemällä vaaralliset karit ja laatimalla vähintään veneilykartta alueelta.
- V25 Saikkalanjoki olisi perattava veneilyyn sopivaksi.

Kyrösjärvi

- V26 Olisi rakennettava venereittejä Ikaalisista alkavan venereitin jatkeeksi kattamaan koko järvi-alue ja laadittava vähintään veneilykartta järveltä.

Keurusselkä

- V27 Kolkkaan olisi merkittävä venereitti tai vähintään merkittävä vaaralliset karit.

4 SATAMAEHDOTUKSIA

Alla olevassa luettelossa on esitetty vain uudet ja kehitettävät satamat. Kaikki luokitellut venesatamat ovat liitteen 3 käyntisatamaluettelossa.

Kehitettävät satamat on merkitty kansallisella satamanumerolla, mikäli satama on luokiteltu ympäristöministeriön ohjeen 7/1993 mukaan ja otettu käyntisatamaluetteloon. Olemassa olevat käyntisatamaluettelon ulkopuoliset kehitettävät satamat on merkitty – ja uudet satamat on merkitty +. Kaksi viimeksi mainittua satamatyyppiä on lisäksi numeroitu juoksevasti.

Esitetty vähimmäistavoite on laadittu pitäen silmällä eri satamien kannattavuutta. Mikäli satamat ovat liian lähellä toisiaan, veneilijöitä ei riitä kaikkiin satamiin. Nykyisten rannan läheisyydessä olevien kauppojen, kahviloiden ja kioskien ym. toimintaa olisi tuettava mahdollistamalla rantaan pääsy veneellä merkitsemällä vähintään venereitti ja toteuttamalla yksinkertainen maihinnousumahdollisuus. Se voi olla esimerkiksi kevyt laituri tai tappeja rannalla.

Vierassatamaverkoston uudet ja kehitettävät satamat:

Tampere–Virrat

2130 Ruovesi Laivaranta, palvelusataman parantaminen: asiallinen polttoaineen saanti

Tampere–Hämeenlinna

2200 Tampere, Laukontori, vieraslaiturin parantaminen

2253 Myllyranta, vieraslaiturin parantaminen kaikin puolin

2355 Hämeenlinna, Hämeensaari, vieraslaiturin parantaminen kaikin puolin

Valkeakoski–Länkipohja

2405 Valkeakoski, Kirkonranta, palvelusataman parantaminen: pesutilat ja käymälät

2530 Kangasala, Mobilian yhteydessä, vieraslaiturin parantaminen kaikin puolin

2555 Rönni, vieraslaiturin parantaminen: elintarvikkeiden saanti ja pesutilat

Yöpymismahdollisuuksin varustettuja palvelusatamia olisi oltava vierassatamien välillä, jolloin sopivia alueita ovat:

Tampere–Virrat

2154 Visuvesi, vieraslaiturin parantaminen: veden saanti

Tampere–Hämeenlinna

+ 1 Pirkkala, keskusta

2283 Sääksmäen silta, vieraslaiturin parantaminen kaikin puolin

Valkeakoski–Länkipohja

2470 Hauho, vieraslaiturin parantaminen: veden saanti

2545 Orivesi, Hieta, vieraslaiturin parantaminen kaikin puolin

Vammala–Nokia

2754 Vammala, Sylvää, vieraslaiturin parantaminen kaikin puolin (mahdollisesti etsittävä keskustan läheisyydestä uusi paikka rakennettavien siltojen takia)

Kyrösjärvi

2874 Ikaalinen, Laivaranta, vieraslaiturin parantaminen kaikin puolin

Keurusselkä

- 2 Mänttä
- 3 Keuruu

Palvelusatamia ilman yöpymismahdollisuuksia:**Tampere-Virrat**

- 4 Jäminkipohja, toiminta käynnistettävä uudelleen

Vieraslaitureita olisi varattava seuraaville alueille ja mikäli mahdollista, niissä olisi oltava mahdollisuus yöpyä:

Tampere-Virrat

- + 5 Kyrönlahti
- + 6 Syvälahti
- 7 Vilppula, varikkoalueen satama
- + 8 Kolkinlahti (tai vrt. + 22)
- + 9 Liedenpohja
- + 10 Toisvesi, itäinen haara

Tampere-Hämeenlinna

- 11 Loukonlahti, luokitus vieraslaituriksi
- 12 Kestiranta, luokitus vieraslaituriksi
- + 13 Rajaniemi, laiturin rakentaminen
- 14 Reipinniemi, luokitus vieraslaituriksi
- 15 Kranstolpa, luokitus vieraslaituriksi
- + 16 Vesilahden kirkonkylä
- + 17 Narva
- 18 Viialan kirkonkylä

Valkeakoski-Länkipohja

- + 19 Säynäniemi, leirintäalueen ranta

Vammala-Nokia

- + 20 Mouhijärvi, sopiva paikka

Keurusselkä

- + 21 Kolkko

Lisäksi olisi selvitettävä mahdollisuudet rakentaa laituri/laiturit eri matkailuyritysten yhteyteen.

Retkisatamia olisi yleensä varattava kaikkialle, missä vapaita, kyseisiksi satamiksi sopivia paikkoja vielä on. Erityisesti kuntien virkistysalueet, jotka sopivat veneilyyn, on luokiteltava retkisatamiksi. Lisäksi eri kaavoissa ja suunnitelmissa vesitse tapahtuvaan retkeilyyn varatut alueet olisi luokiteltava retkisatamiksi. Kaikkien satamien ei tarvitse sopia yöpymiseen. Osa voi toimia rantautumispaikkoina päiväsaikaan. Pääpainon on oltava seuraavilla alueilla:

Tampere-Virrat

- + 22 Kolkinlahden pohjukka (tai vrt. + 8)
- + 23 Jäähdyspohjan alue
- + 24 Kaisansaari

Valkeakoski-Länkipohja

- + 25 Vitsiälänlahti

Suojasatamia on ehdottomasti varattava Näsijärven molemmin puolin ja avonaisten väyläosuuksien varrelle. Tärkeimmät kohteet ovat:

Tampere-Virrat

- + 26 Kiikisensaaren seutu
- + 27 Valkeakivenlahti
- + 28 Taulasalon itäpuoleisen lahden seutu
- + 29 Hannu
- + 30 Leppälahti
- + 31 Niemenkylän kiviveistämön laituri
- + 32 Tarjannevedellä valtion omistamista saarista sopivat
- + 33 Pukkisaaren salmi (Toisvesi)

LAUSUNNONANTAJAT

LIITE 1

Hattulan kunta (lausunto annettu)
Hauhon kunta (lausunto annettu)
Helsingin vesi- ja ympäristöpiiri (lausunto annettu)
Hämeenkyrön kunta (lausunto annettu)
Hämeenlinnan kaupunki
Hämeen kalatalouskeskus (lausunto annettu)
Hämeen liitto (lausunto annettu)
Hämeen lääninhallitus, ympäristönsuojelutoimisto (lausunto annettu)
Hämeen maaseutuelinkeinopiiri (lausunto annettu)
Ikaalisten kaupunki (lausunto annettu)
Janakkalan kunta (lausunto annettu)
Järvi-Suomen merenkulkupiiri (lausunto annettu)
Järvi-Suomen merenkulkupiiri, Tampereen alue (lausunto annettu)
Kalvolan kunta
Kangasalan kunta (lausunto annettu)
Kuhmalahden kunta (lausunto annettu)
Kurun kunta (lausunto annettu)
Lempäälän kunta
Luopioisten kunta (lausunto annettu)
Längelmäen kunta (lausunto annettu)
Metsähallitus, virkistyspalvelut, Länsi-Suomi (lausunto annettu)
Mouhijärven kunta (lausunto annettu)
Nokian kaupunki
Oriveden kaupunki (lausunto annettu)
Pidä Saaristo Siistinä
Pirkanmaan liitto (lausunto annettu)
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri (lausunto annettu)
Pirkkalan kunta (lausunto annettu)
Pälkäneen kunta (lausunto annettu)
Ruoveden kunta (lausunto annettu)
Sahalahden kunta (lausunto annettu)
Suomen kalamiesten keskusliitto, Pohjois-Hämeen kalamiespiiri (lausunto annettu)
Suomen luonnonsuojeluliitto
Tampereen kaupunki
Tampereen meripelastusyhdistys
Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri (lausunto annettu)
Tielaitos, Hämeen tiepiiri (lausunto annettu)
Toijalan kunta
Tuuloksen kunta
Valkeakosken kaupunki
Vammalan kaupunki (lausunto annettu)
Vesi- ja ympäristöhallitus (lausunto annettu)
Vesilahden kunta (lausunto annettu)
Viialan kunta
Viljakkalan kunta (lausunto annettu)
Vilppulan kunta (lausunto annettu)
Virtain kaupunki
Ylöjärven kunta (lausunto annettu)
Äetsän kunta

EHDOTUS KOKEMÄENJOEN VESISTÖN MATKAVENEILYREITISTÖKSI LIITE 2

Liitekarttoihin on merkitty eri reittivaihtoehtojen kulku ja satamat seuraavasti:

REITIT:

	pääreitti, olemassa oleva
	pääreitti, ehdotus
	sivureitti, olemassa oleva
	sivureitti, ehdotus

KÄYNTISATAMAT:

⊙	vierassatama
P	palvelusatama
V	vieraslaituri
R	retkisatama

MUUT SATAMAT:

Ko	kotisatama
S	suojasatama

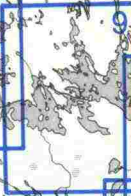
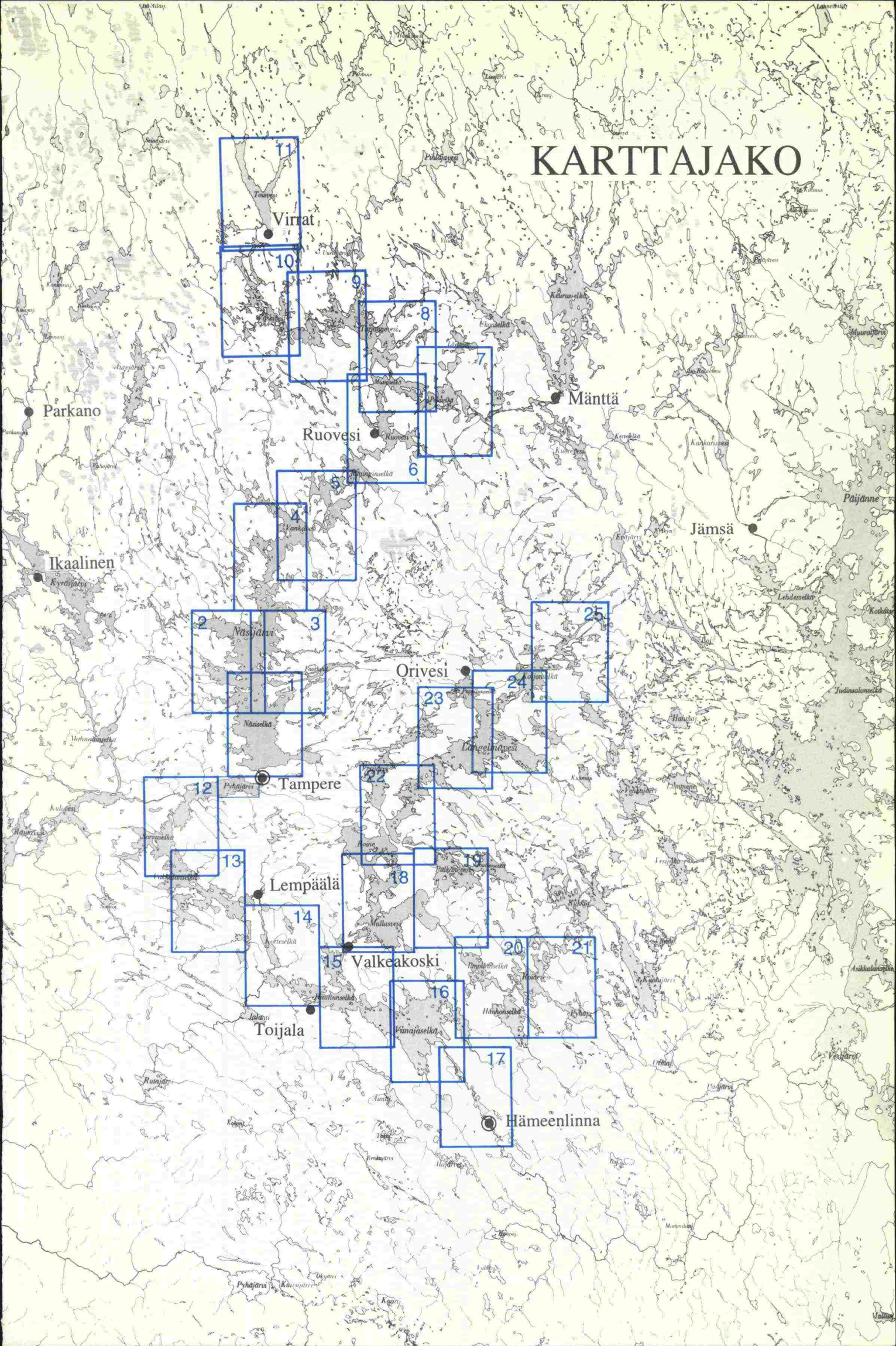
Venesatamaryhmän luokittelemat satamat on merkitty satamanumeroilla (2000–2999) (liite 3). Luokittelemattomat uudet satamat on merkitty plusmerkillä ja luokittelemattomat kehitettävät satamat miinusmerkillä. Kaikki luokittelemattomat satamat on lisäksi numeroitu juoksevasti (1–33).

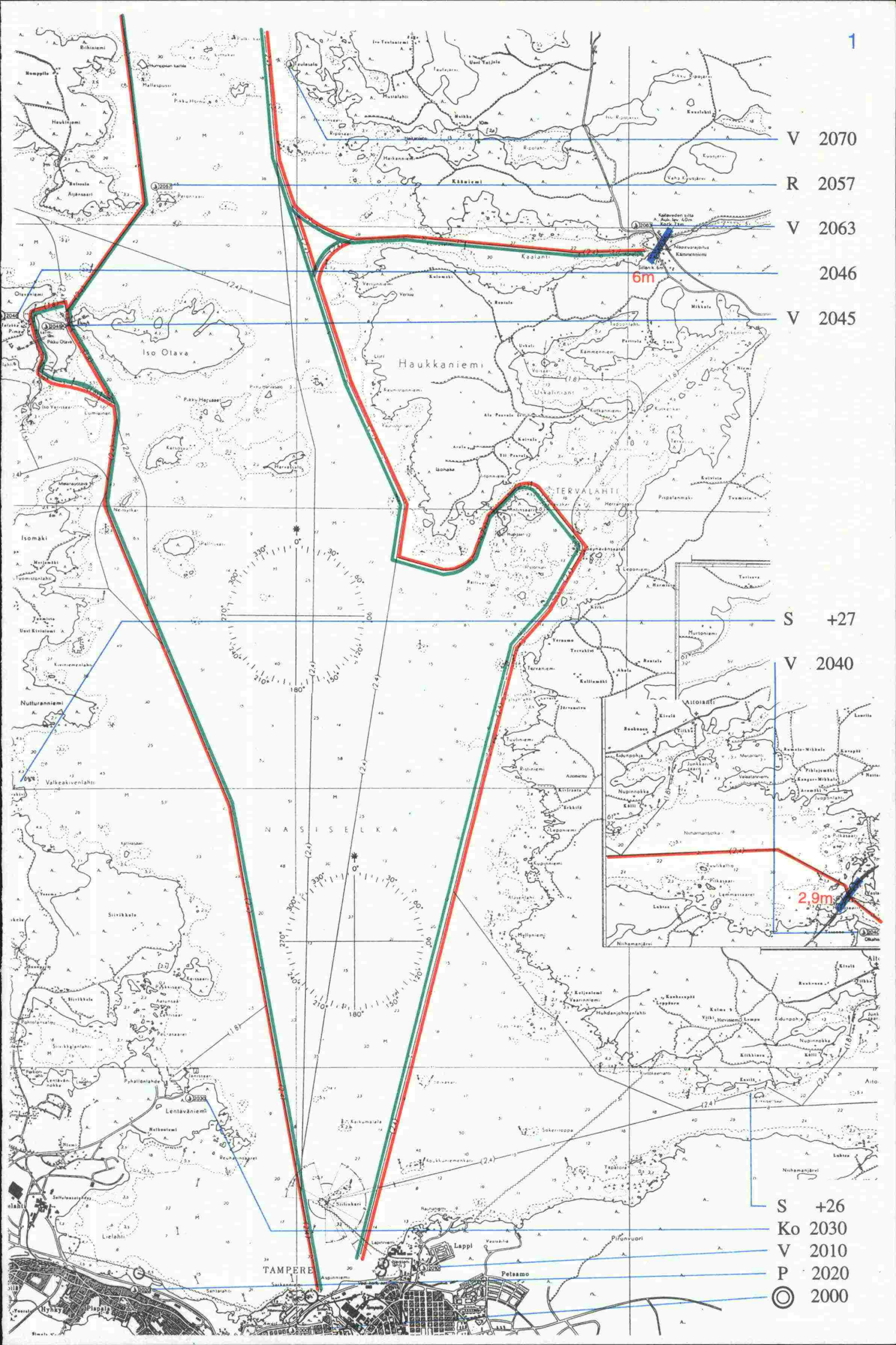
Liitekarttoihin on lisäksi merkitty:

rajoittava silta tai johto, alikulkukorkeus merkitty

KARTTAJAKO

V 2070

R 2057

V 2063

2046

V 2045

S +27

V 2040

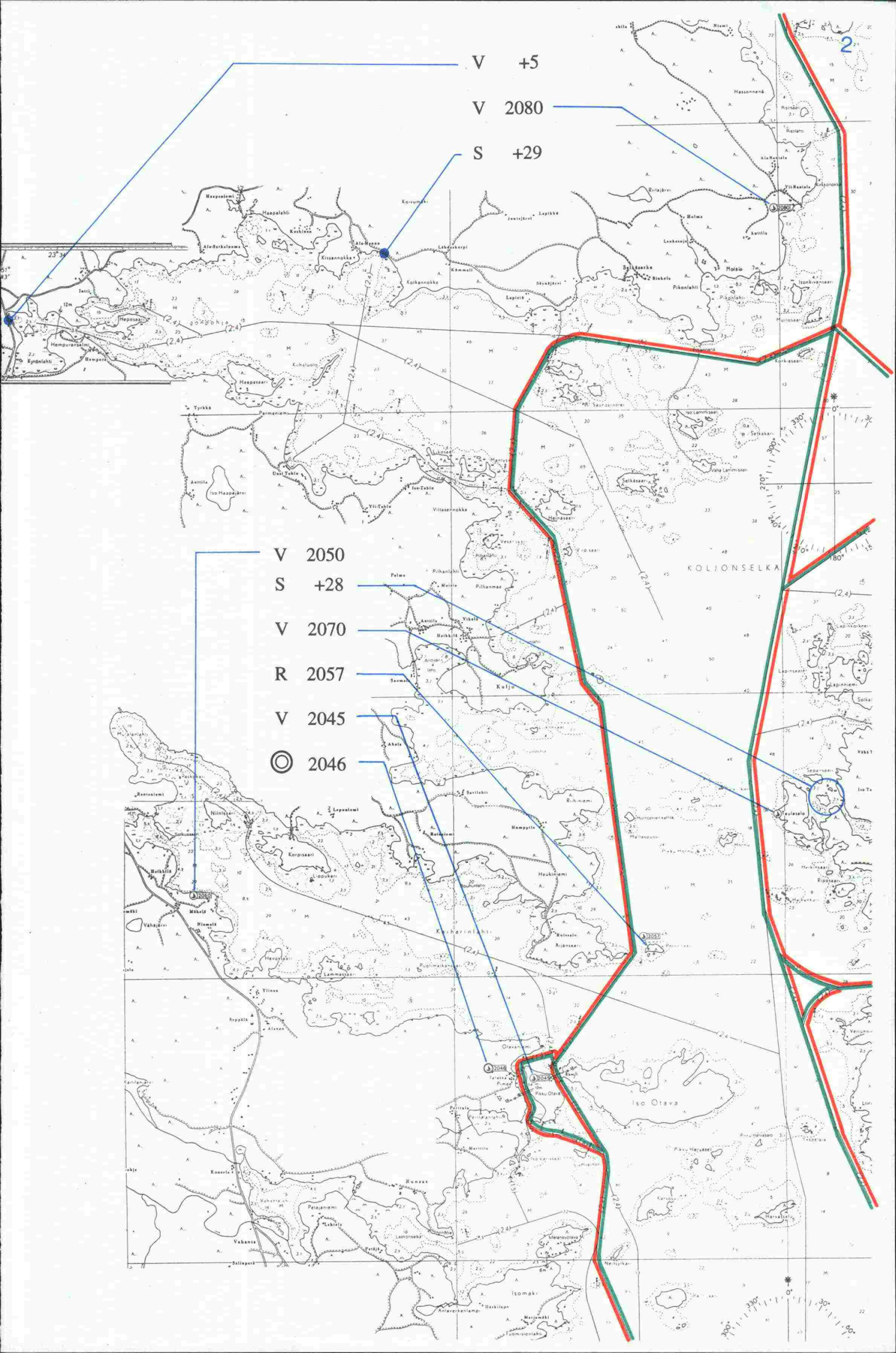
S +26

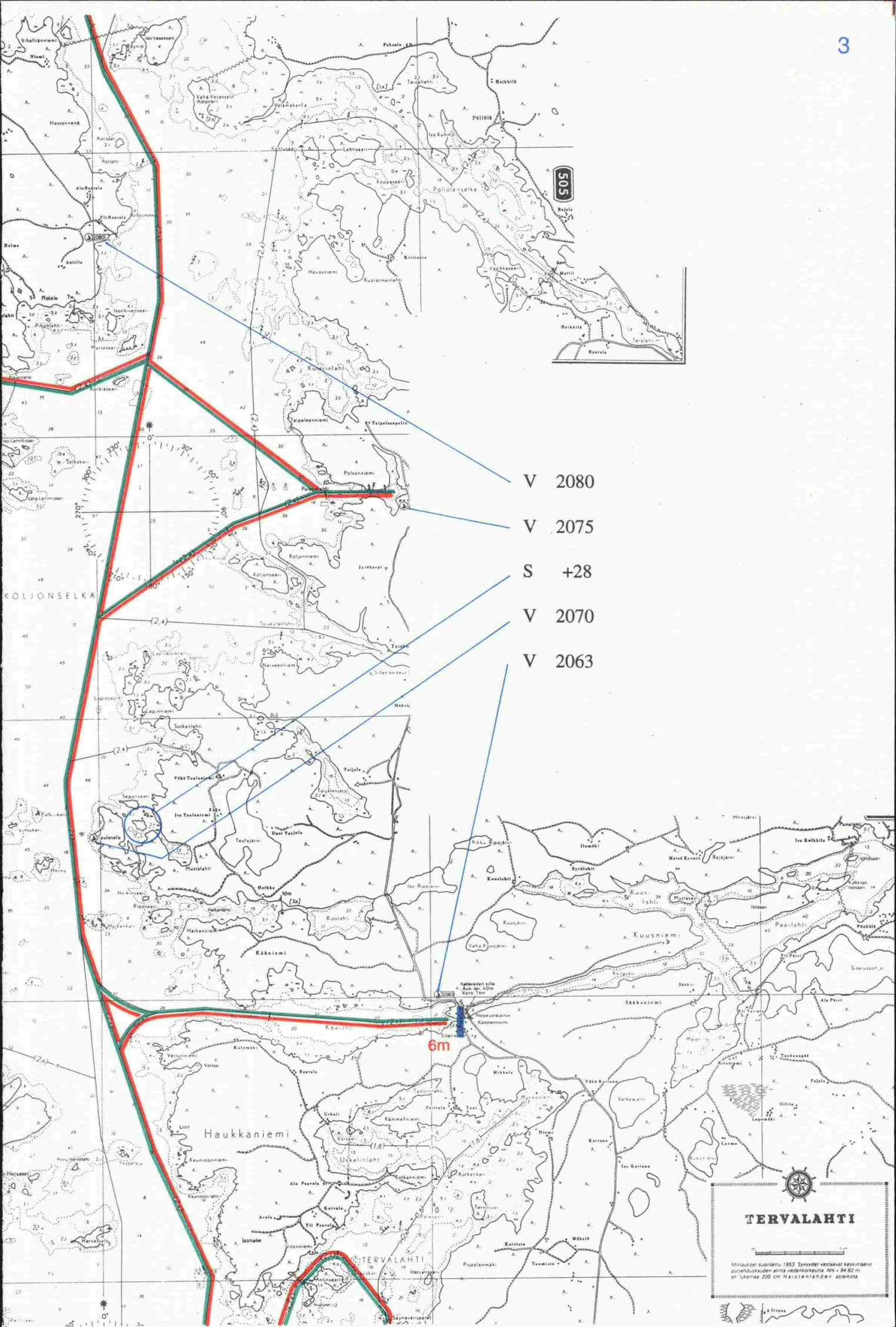
Ko 2030

V 2010

P 2020

⊙ 2000

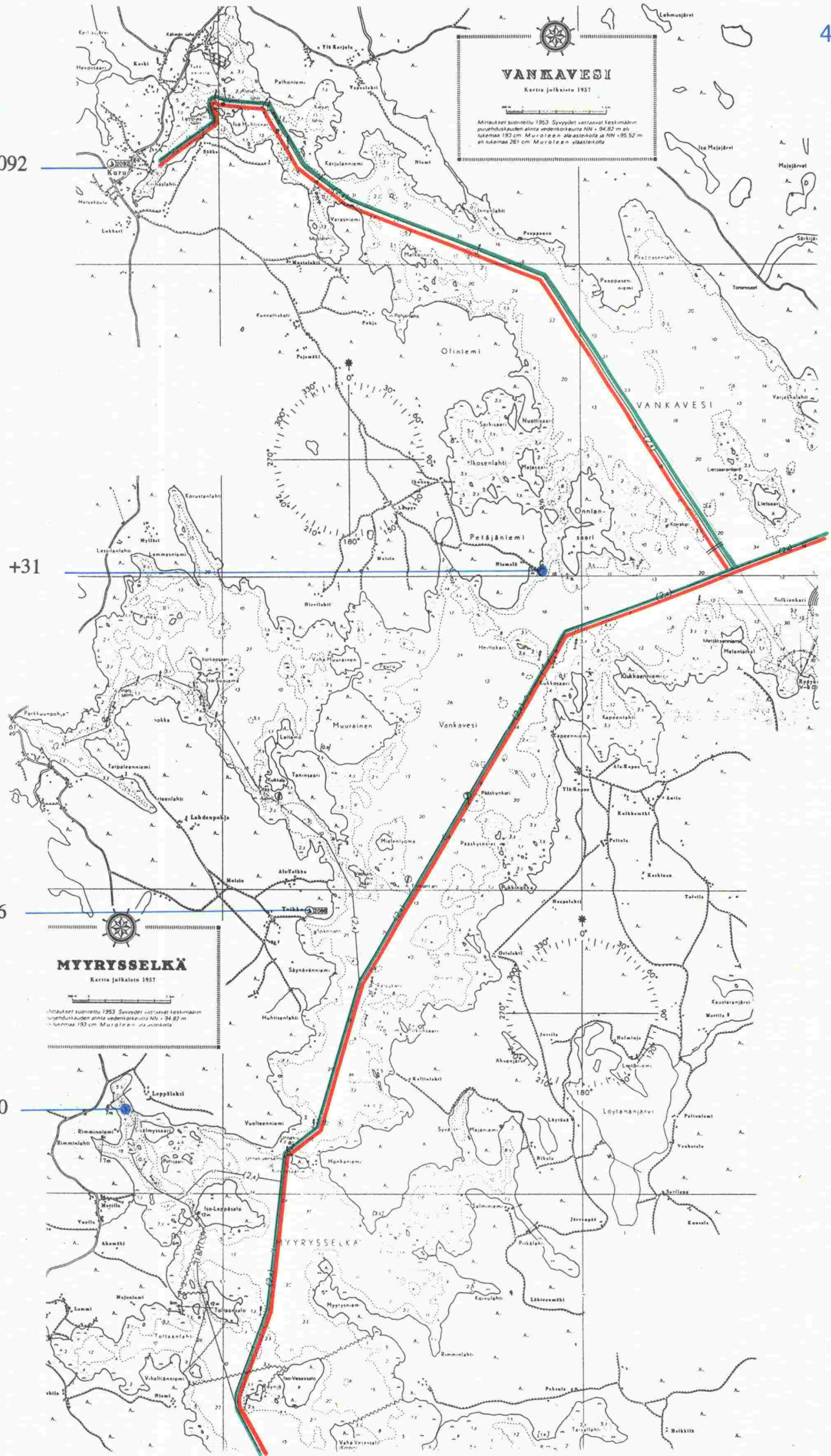

P 2092

S +31

V 2086

S +30

VANKAVESI

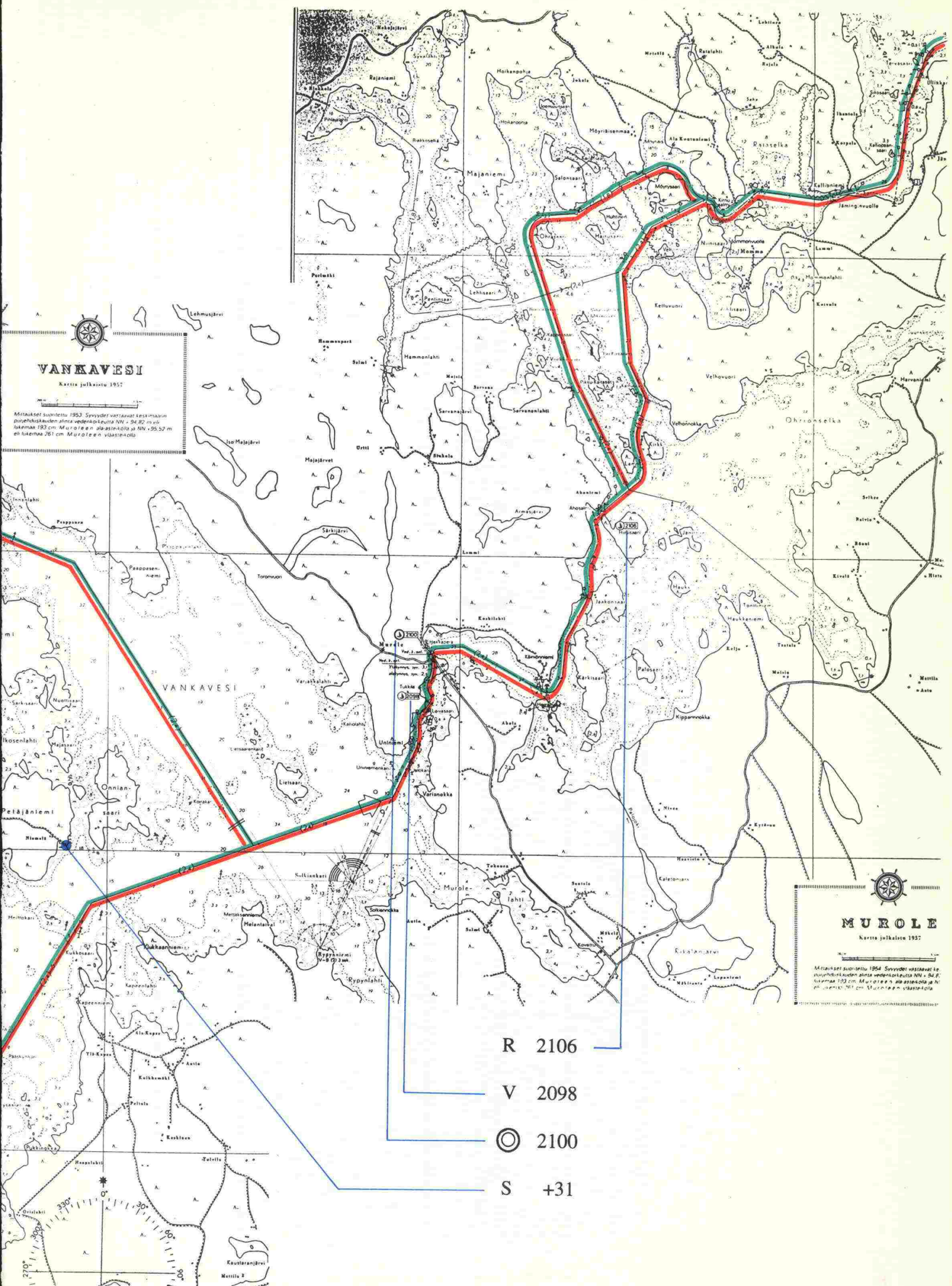
Kartta julkaisu 1957

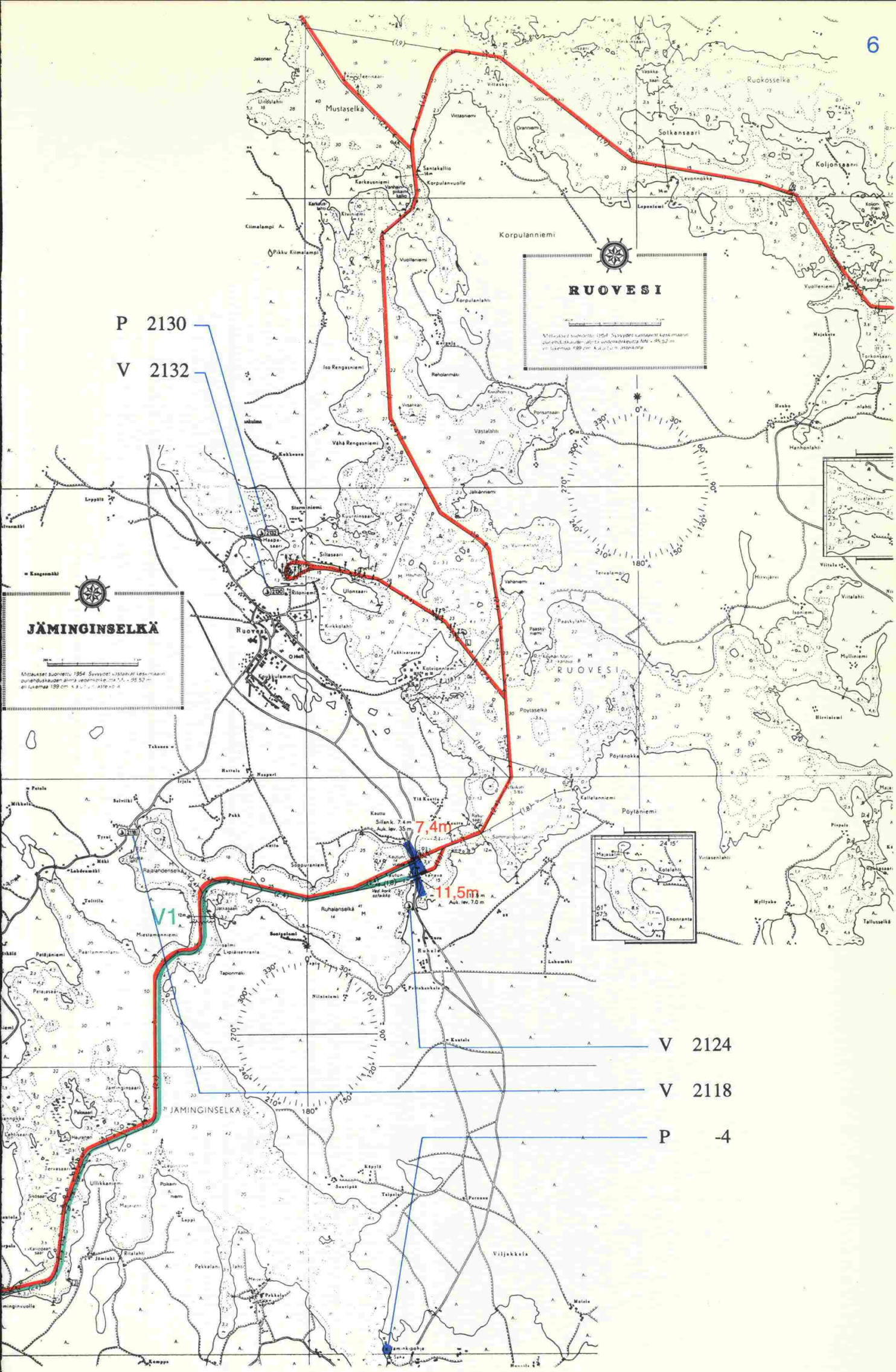
Mittaukset suoritettu 1953. Syvävies vastavai kestämäärin
pöyhkäläisten aineiden vääntökorkeus NN + 94.82 m eli
lukumaa 183 cm. Muroleen alustakorkeus ja NN + 95.52 m
eli lukumaa 261 cm. Muroleen yläasteenkorkeus

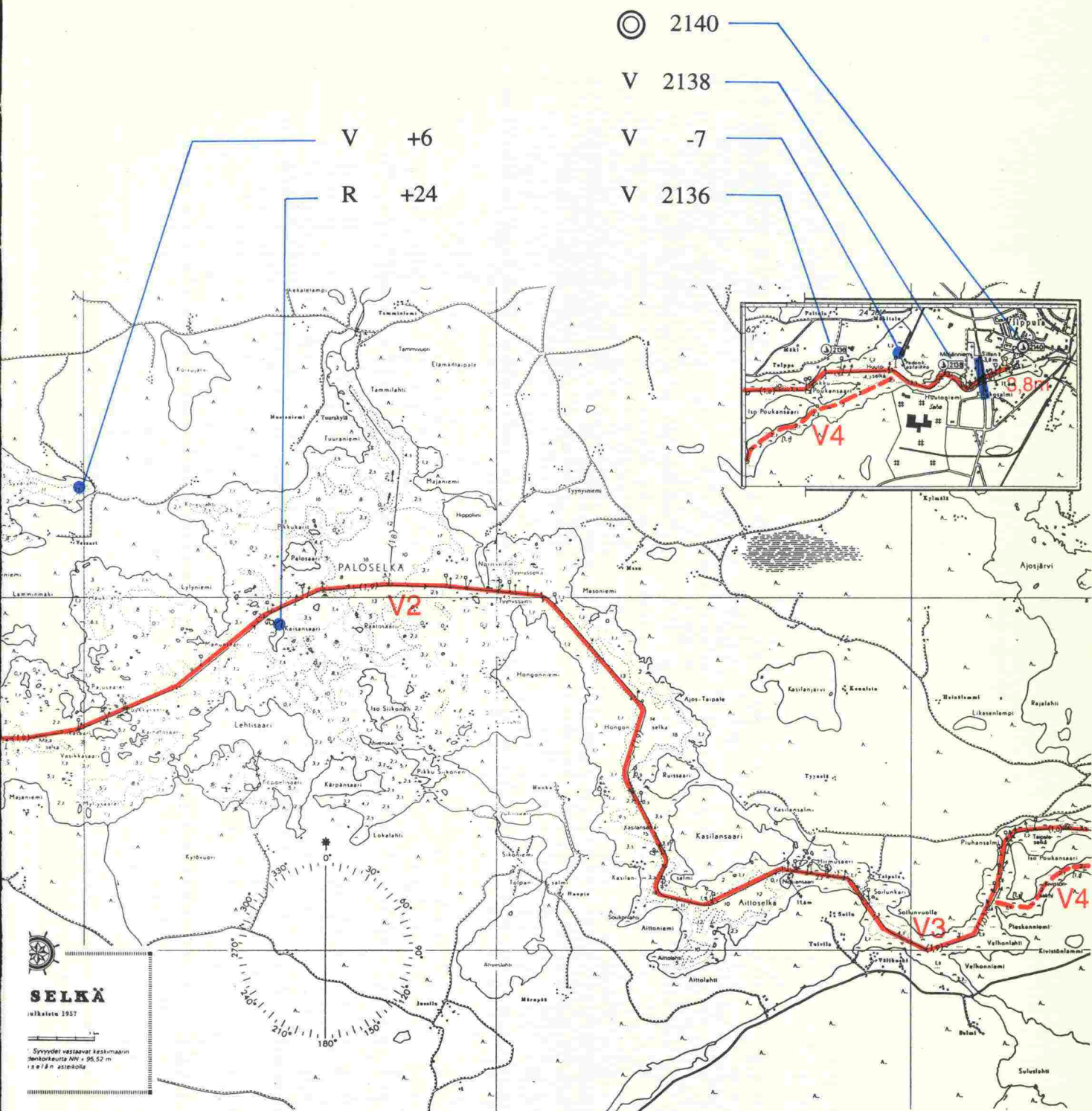
MYYRISSELKÄ

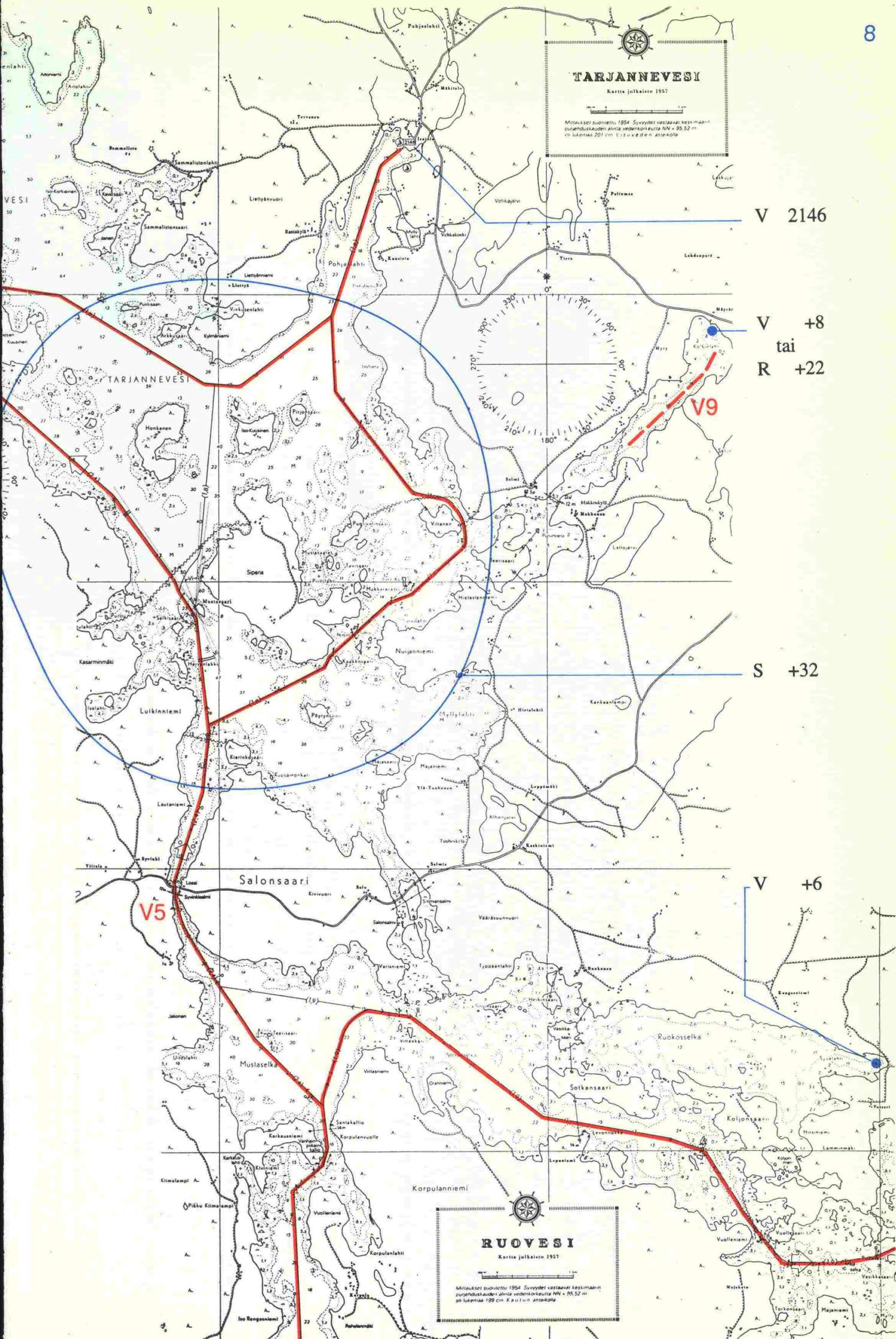
Kartta julkaisu 1957

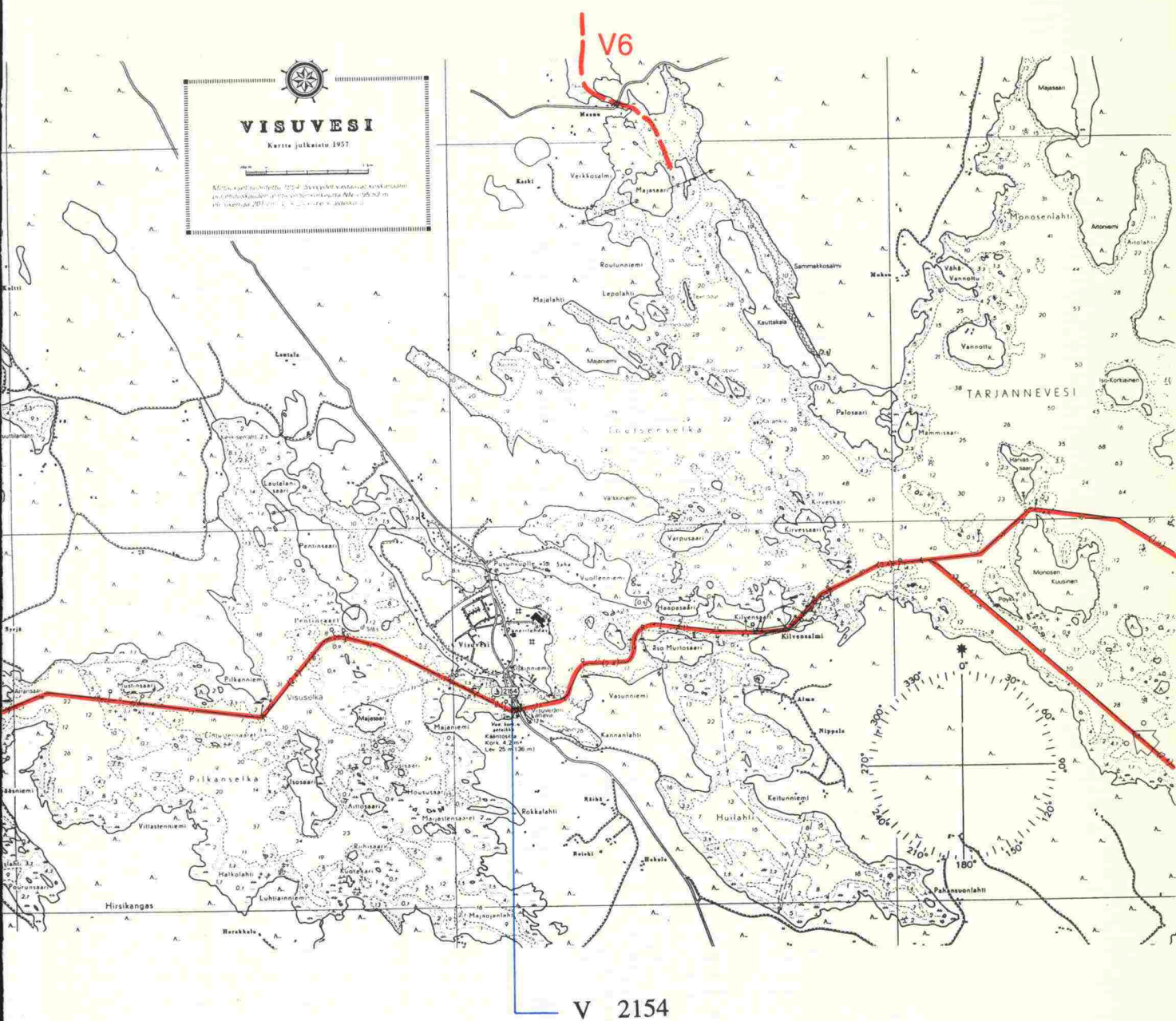
Mittaukset suoritettu 1953. Syvävies vastavai kestämäärin
pöyhkäläisten aineiden vääntökorkeus NN + 94.82 m
lukumaa 183 cm. Muroleen alustakorkeus ja NN + 95.52 m
eli lukumaa 261 cm. Muroleen yläasteenkorkeus

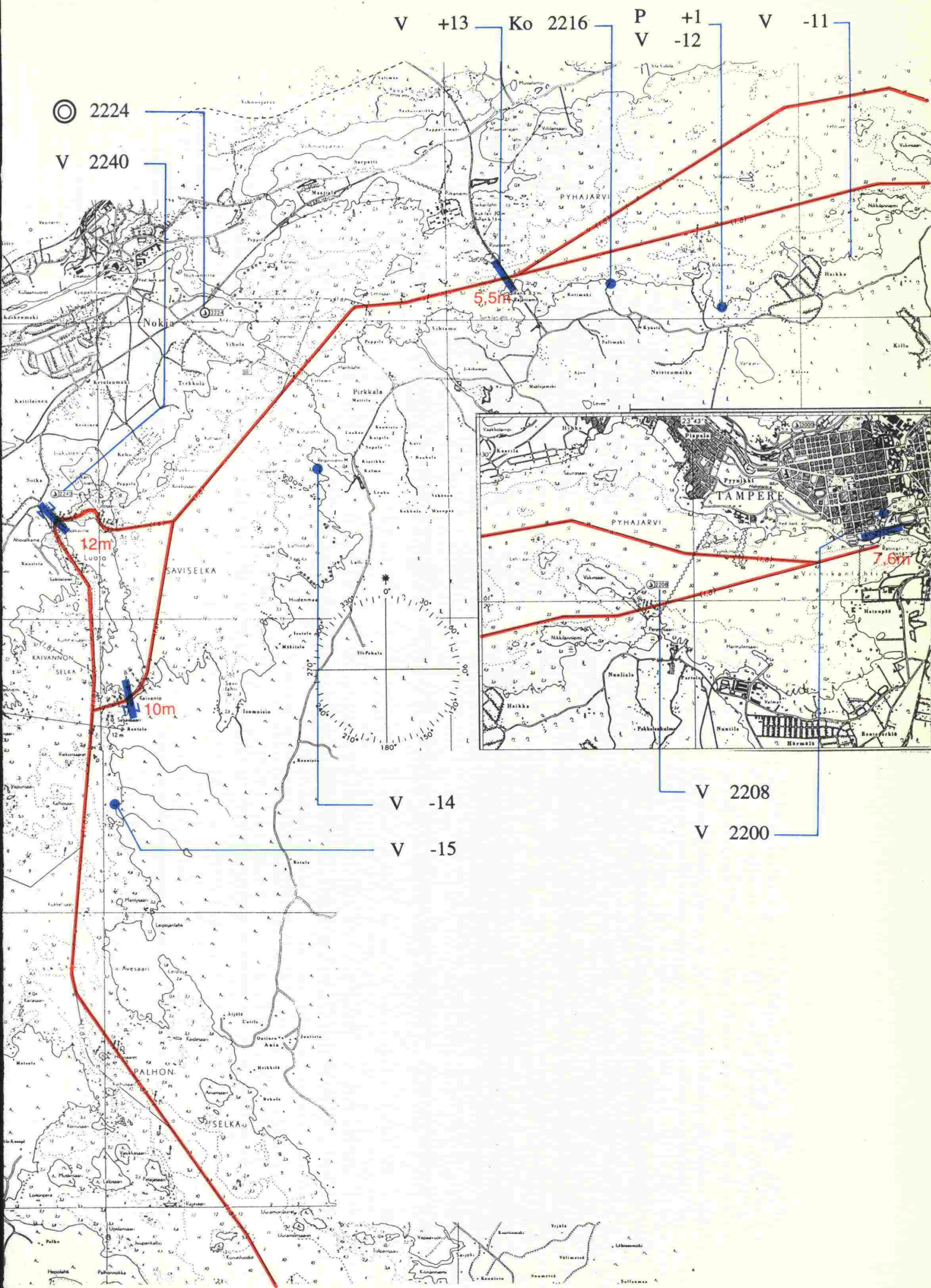

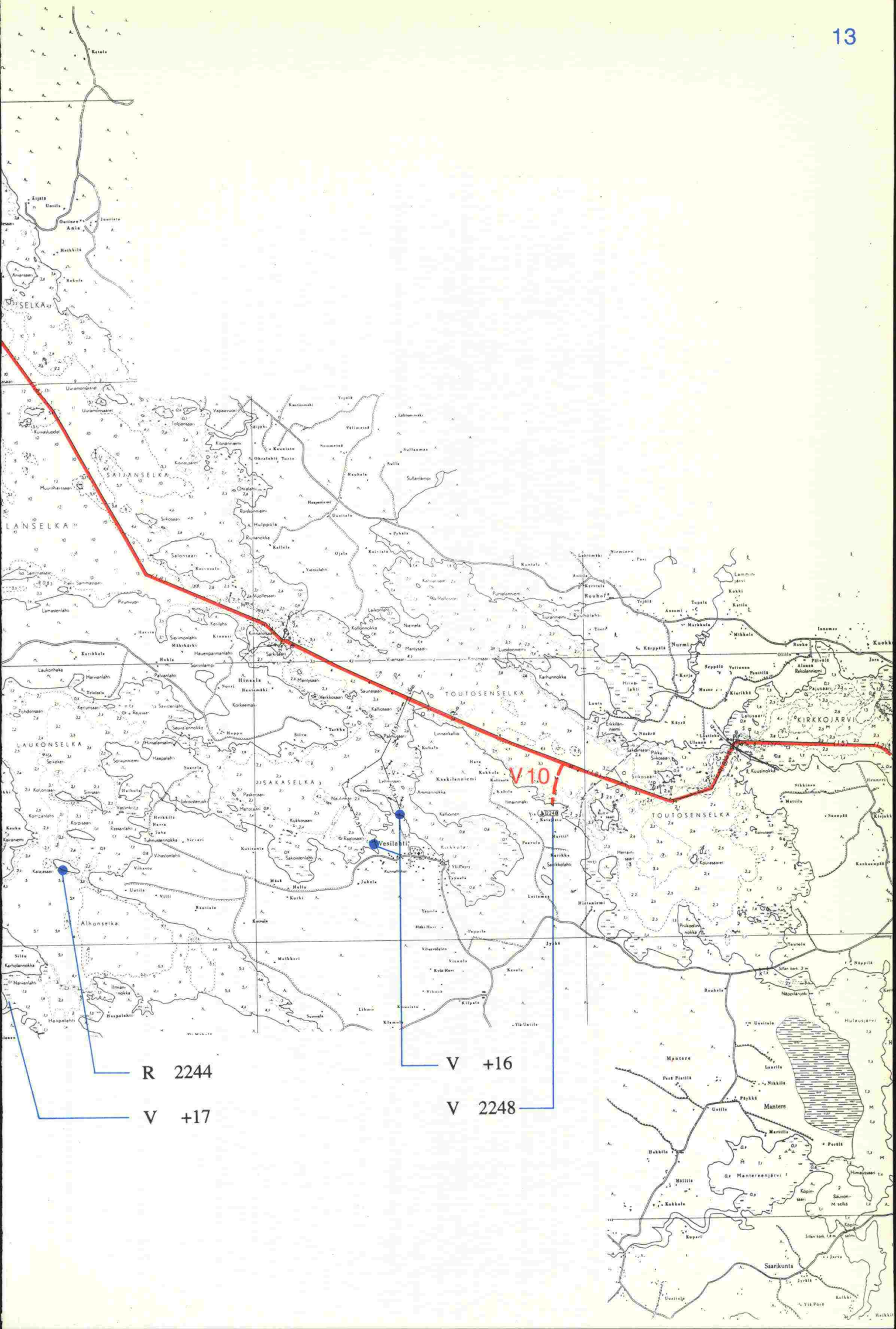

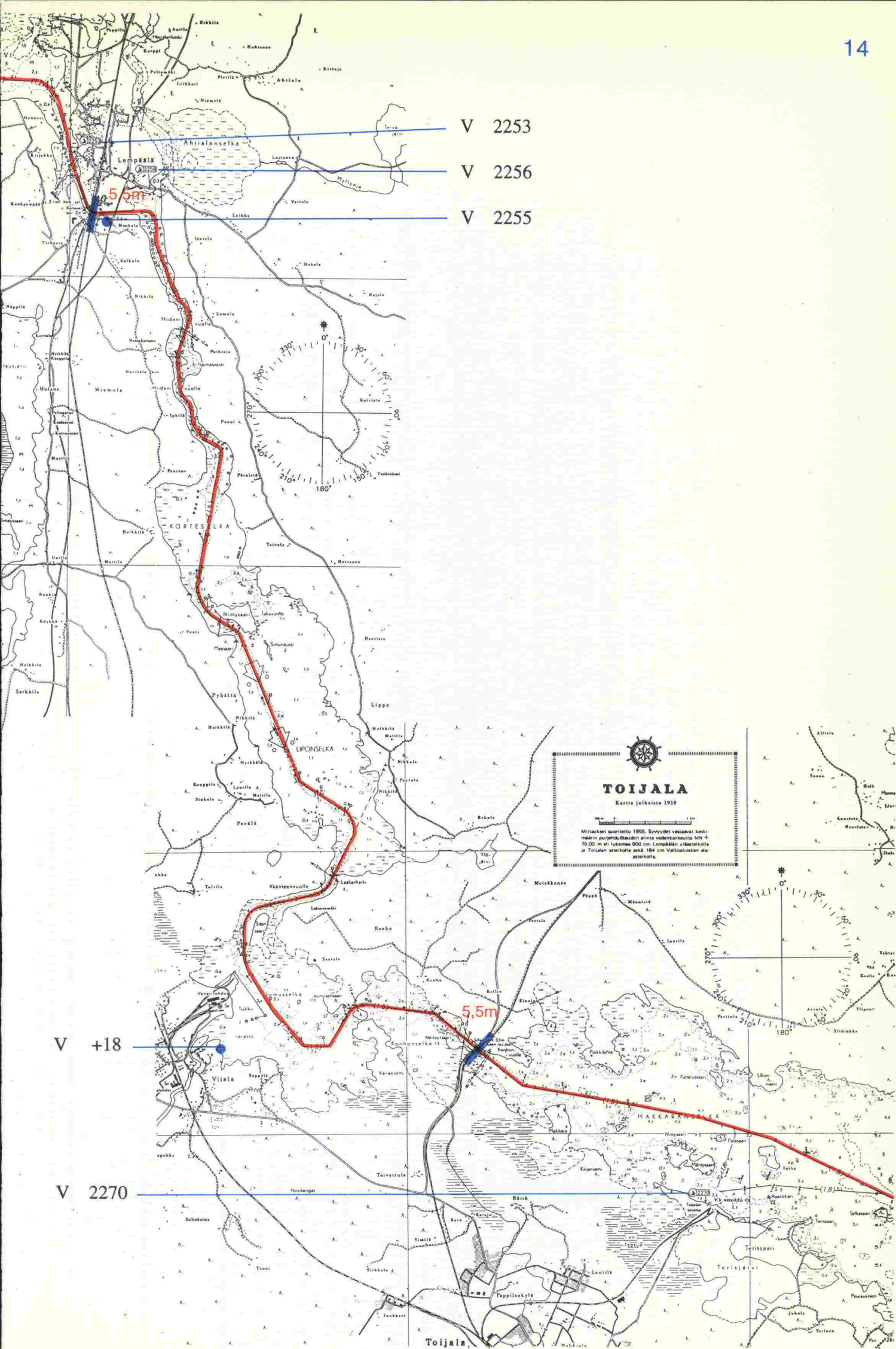

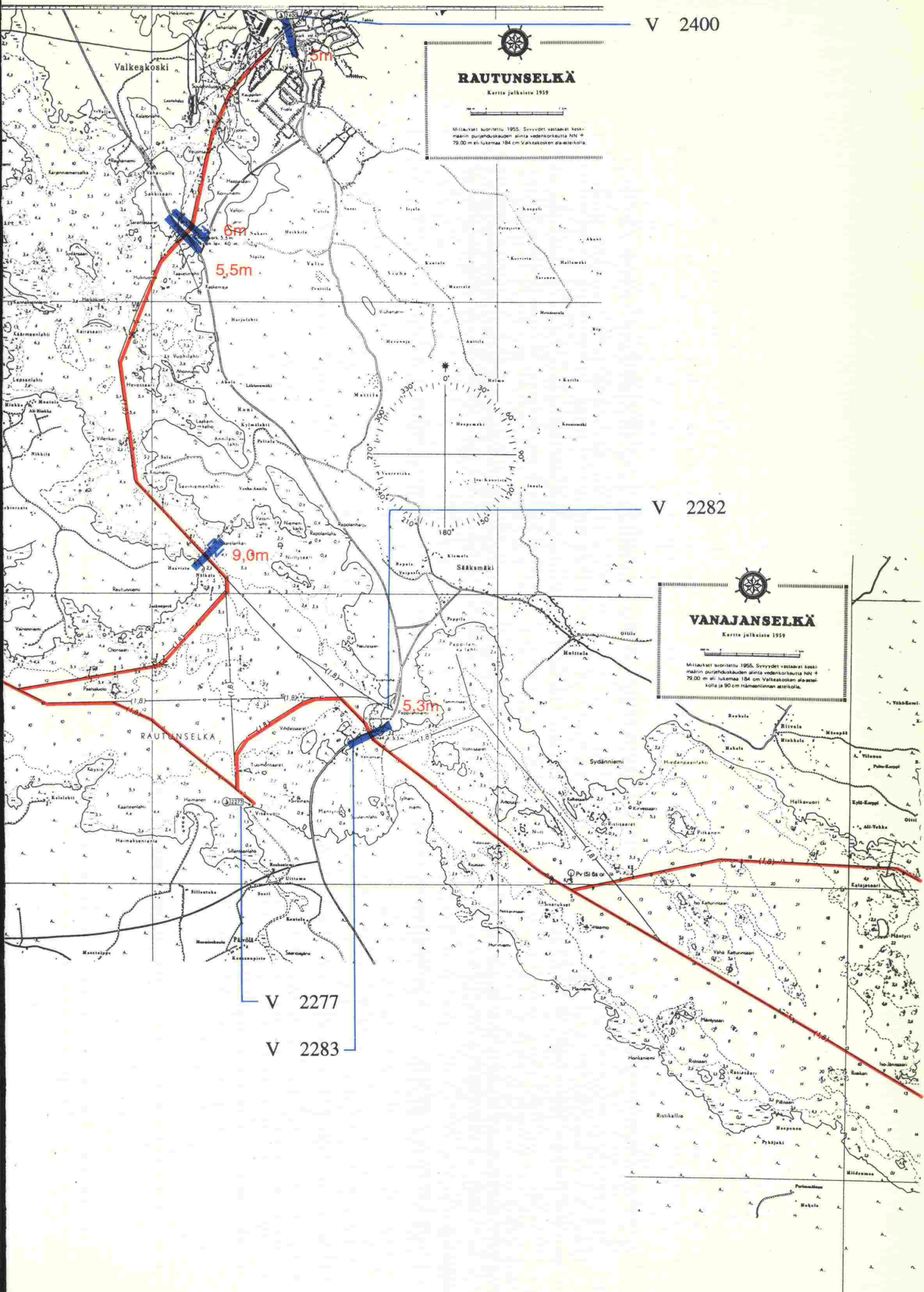

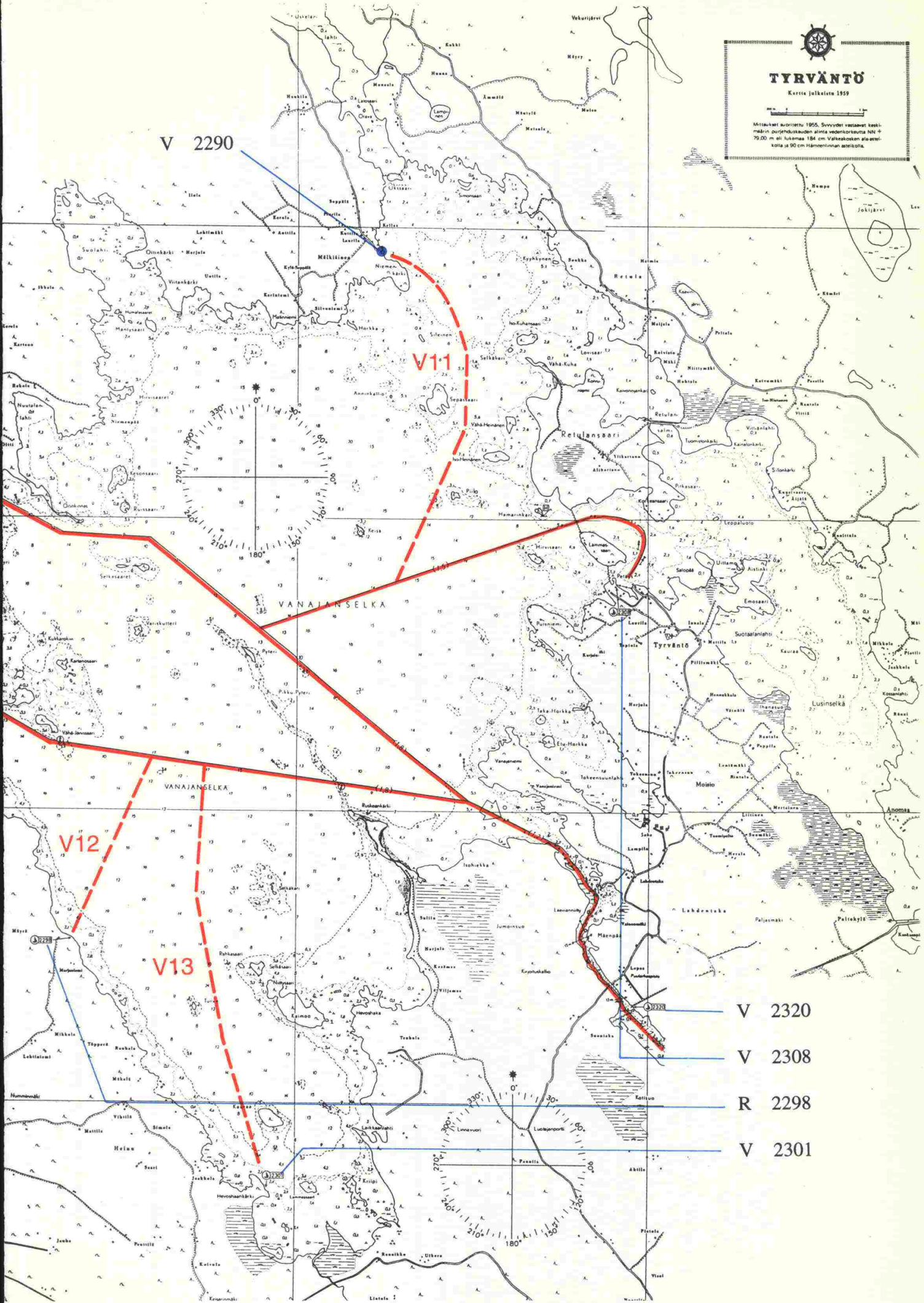

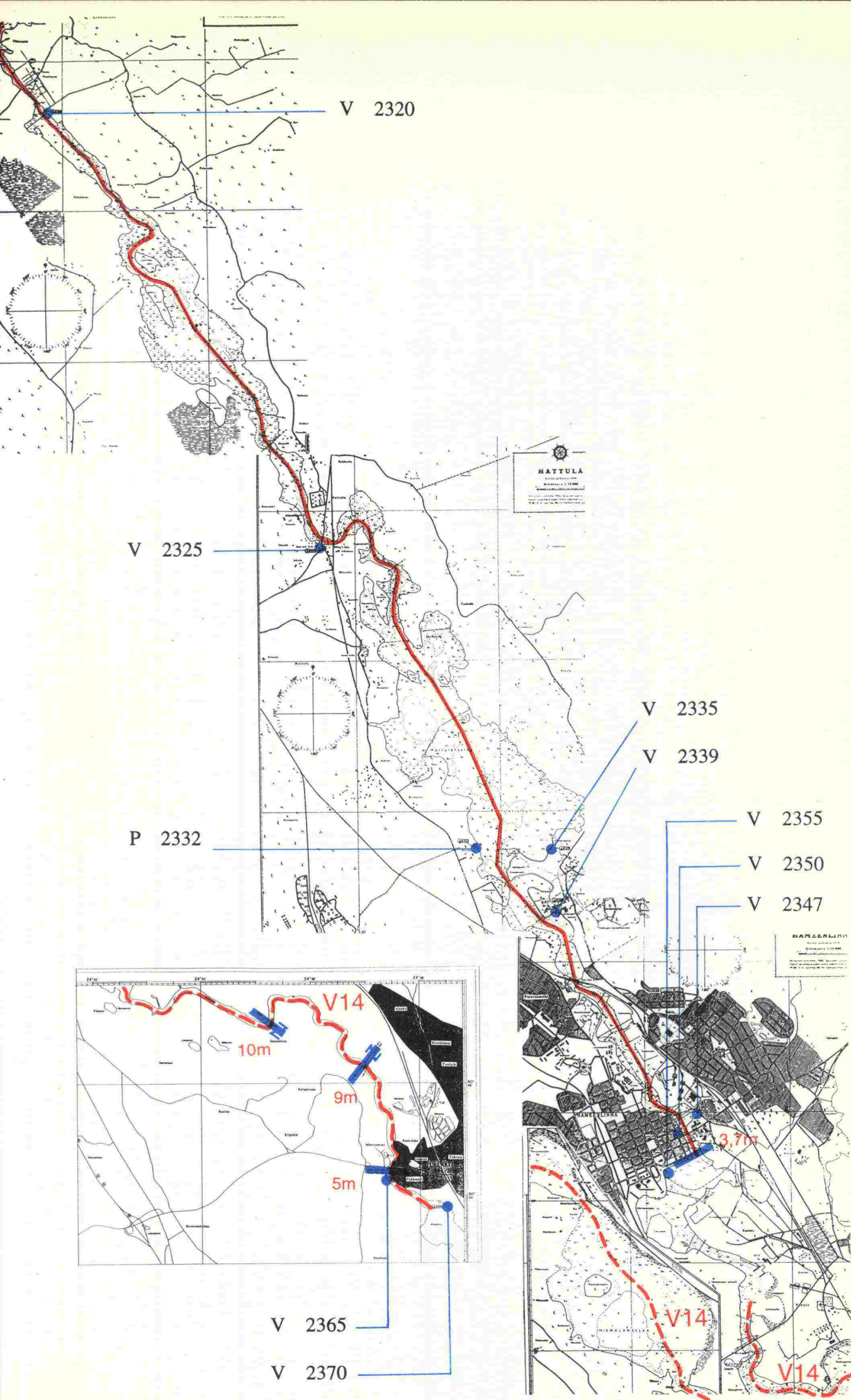

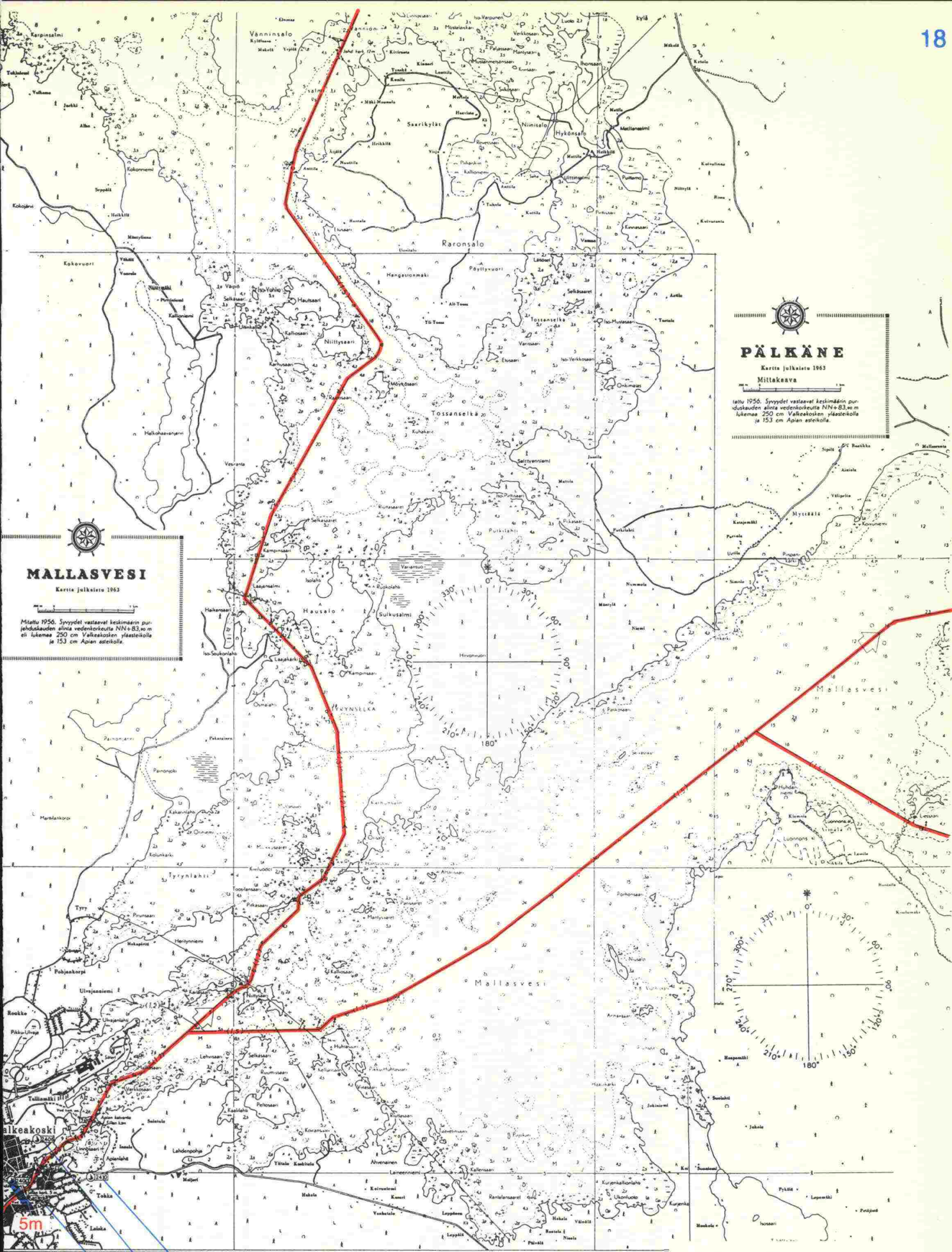
TYRVÄNTÖ

Kortti julkaisu 1959

Mittaukset suoritettu 1955. Syvyudet vastaat keskimäärin purjelaivan alustan vedenkorkeutta 100-75,00 m eli lukuma 184 cm. Vahvuuksien alustakorkeus 90 cm. Hämmentönnön alustakorkeus.

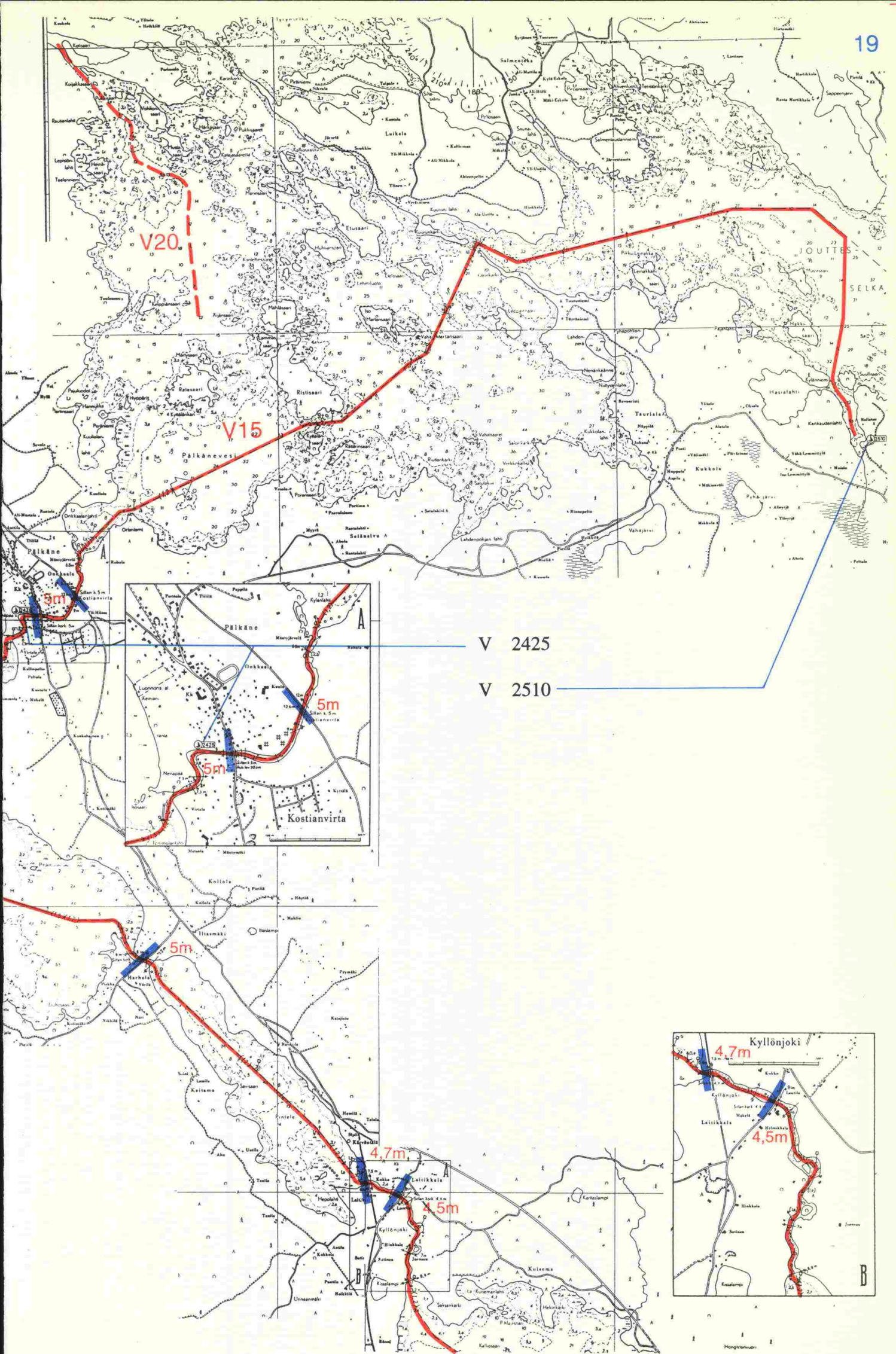

V 2410

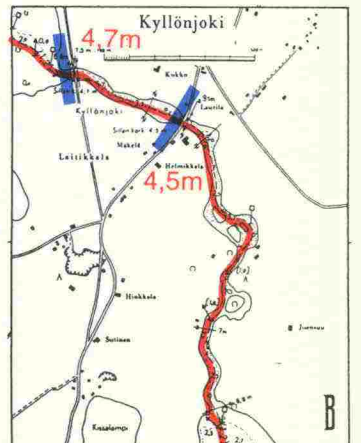
P 2405

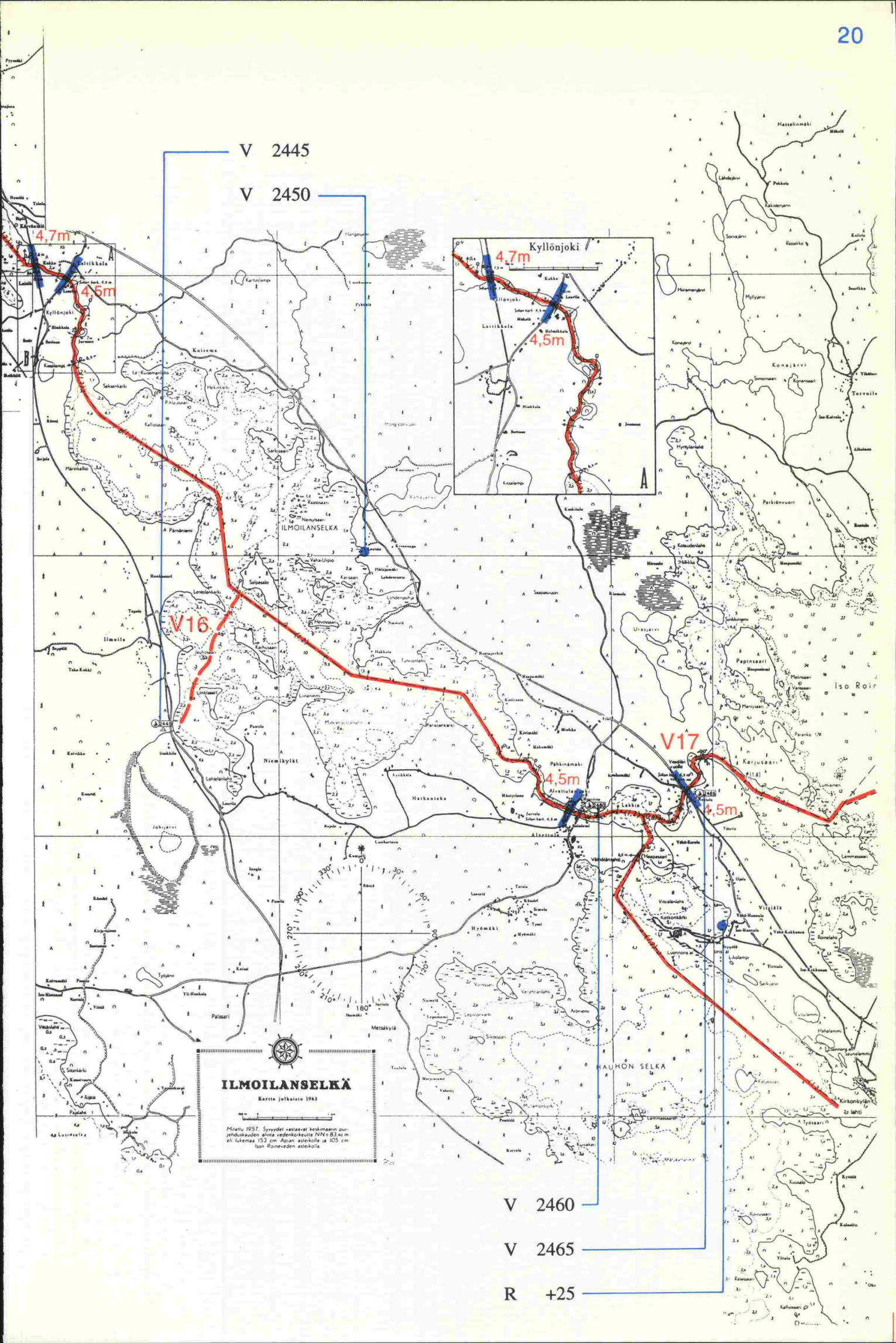
V 2400

V 2425

V 2510

ISO ROINEVESI

Kartta julkaisusta 1963

Mittaus 1957. Syydyt vastatavat keskimäärin pur-
jehduskauten alku vedenpinnasta NN+83 m m
eli lukmaa 105 cm bon Roineveden etäällä.

21

V19

V 2467

PYHÄJÄRVI

Kartta julkaisusta 1963

Mittaus 1957. Syydyt vastatavat keskimäärin pur-
jehduskauten alku vedenpinnasta NN+83 m m
eli lukmaa 105 cm bon Roineveden etäällä.

V 2470

V 2490

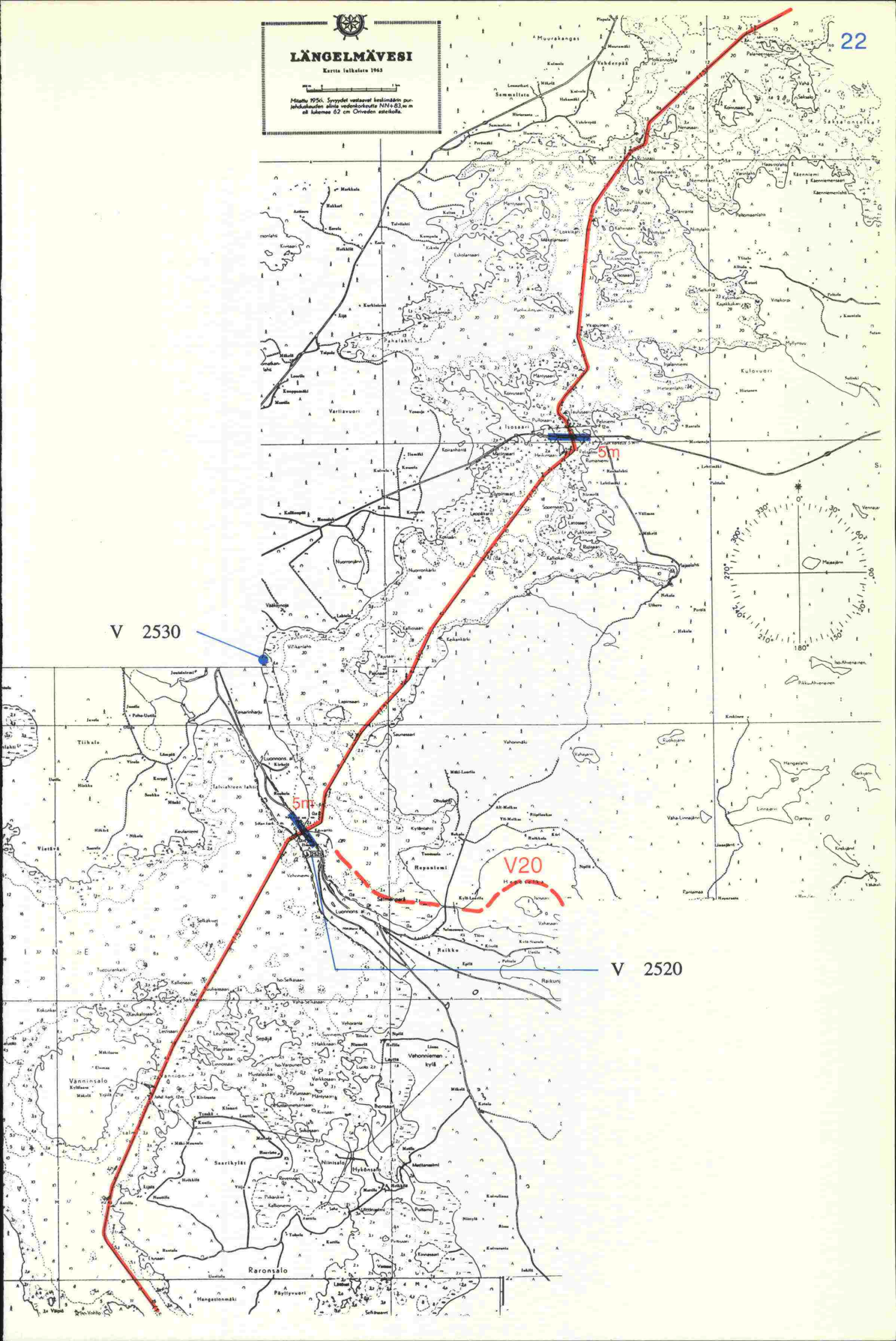
V18

LÄNGELMÄVESI

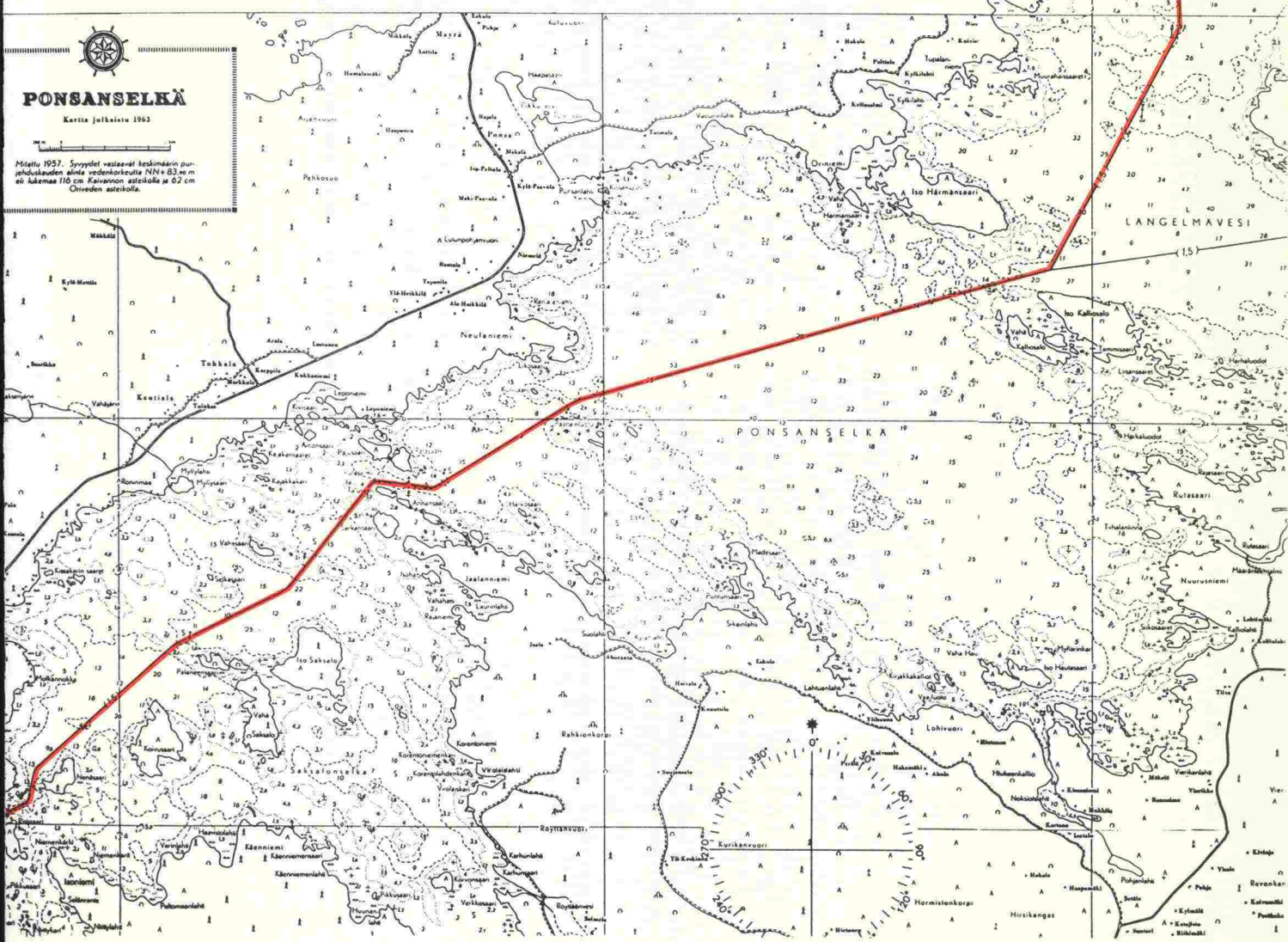
Kartta laskusta 1962

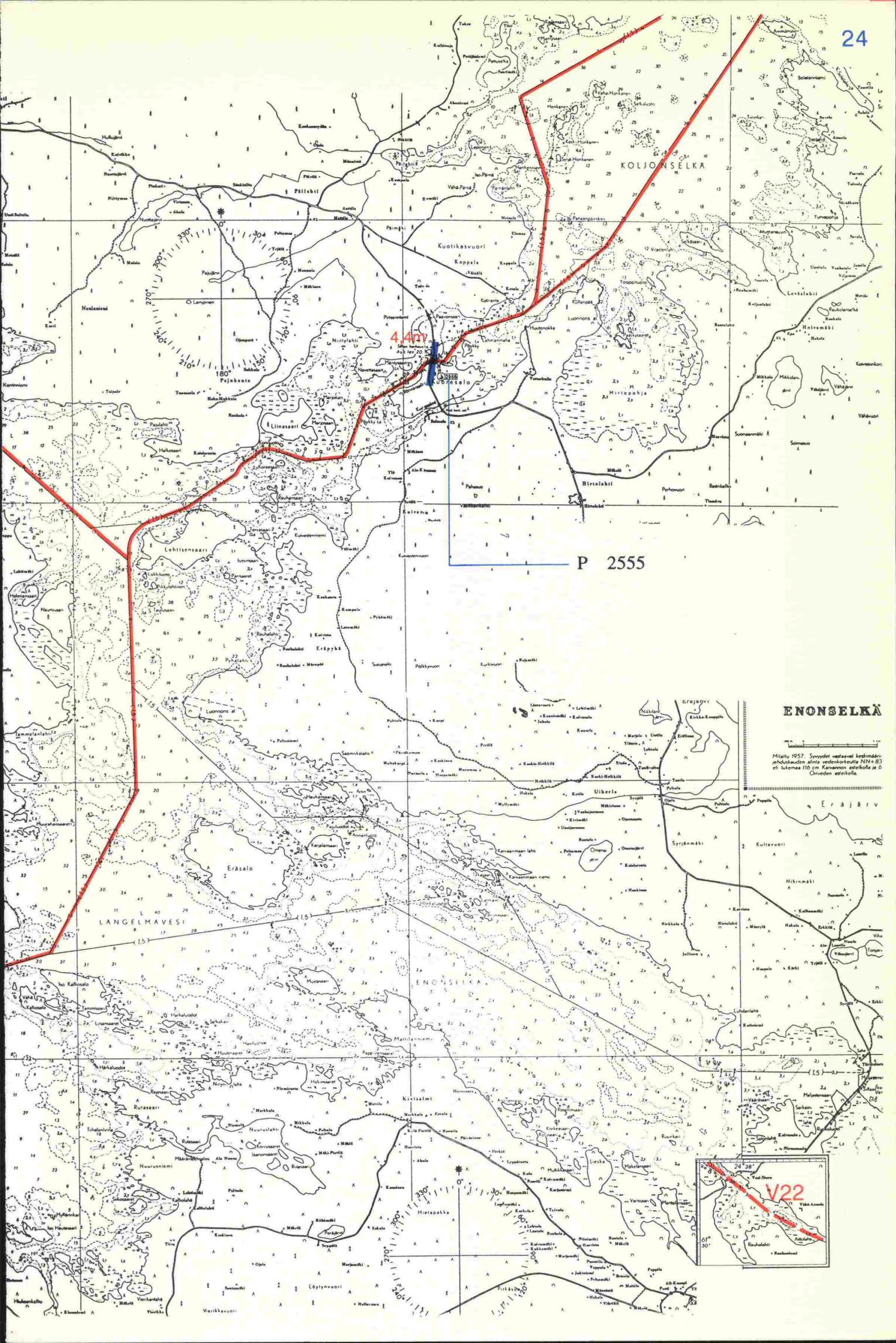
Mittaus 1956. Syväydet vastavat keskimäärin pureskalkauden alin vedenkorkeute N+0.83 m ja kalamas 62 cm Oriveden astelake.

V 2545

V +19

ENONSELKÄ

Mittakaava 1:50 000. Suoritetut mittaukset kesäkuun 1957. Suoritetut mittaukset kesäkuun 1957. Suoritetut mittaukset kesäkuun 1957.

V 2515

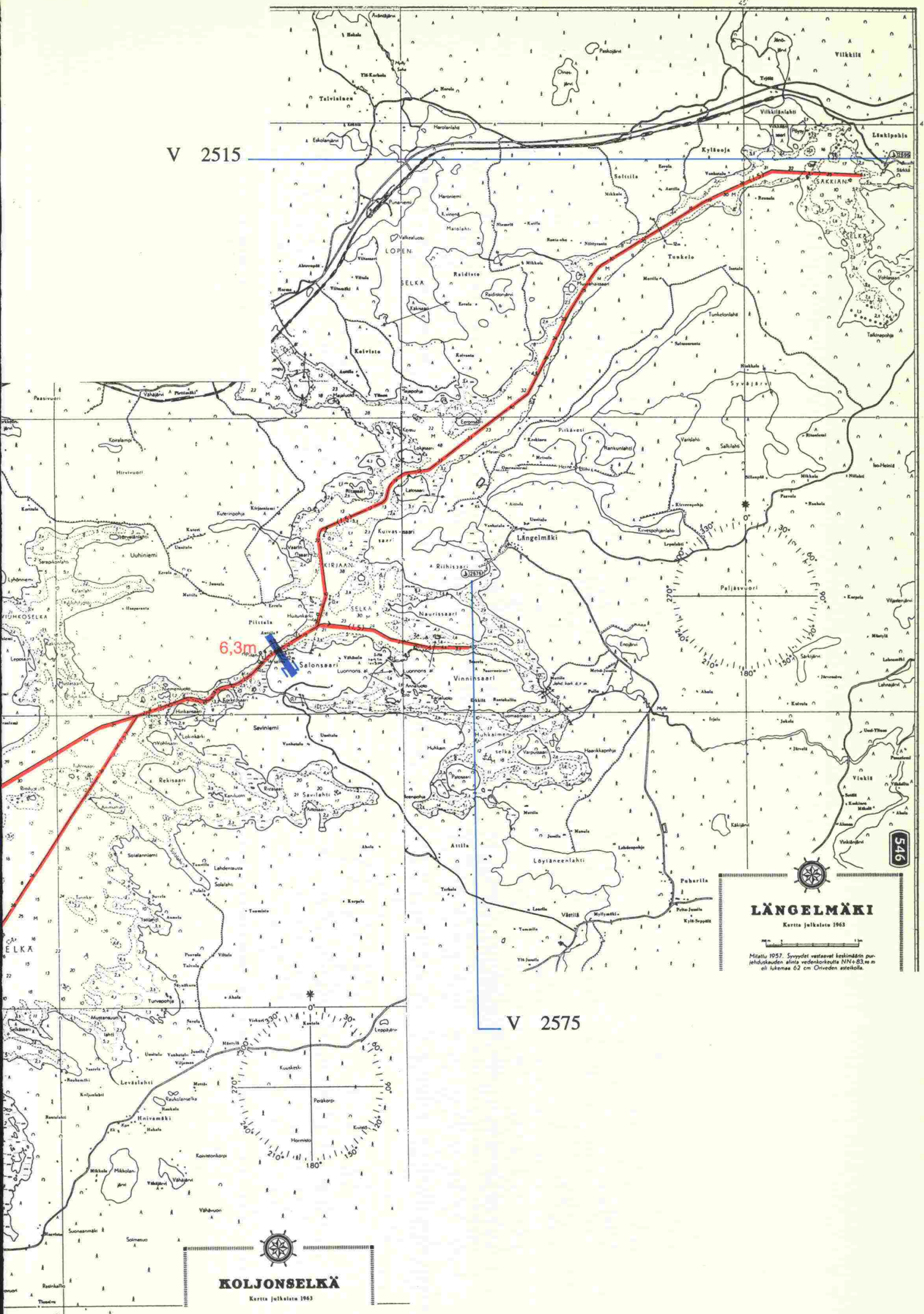
V 2575

KOLJONSELKÄ
Kortti julkaisusta 1963

LÄNGELMÄKI

Kortti julkaisusta 1963

Mittaus 1957. Syväyslvi mastaavet keskimäärin pur-
jeluksikauden alusta vedenkorkeudelta NN+83 m sa
al lukmaa 62 cm Oivreden esteellä.

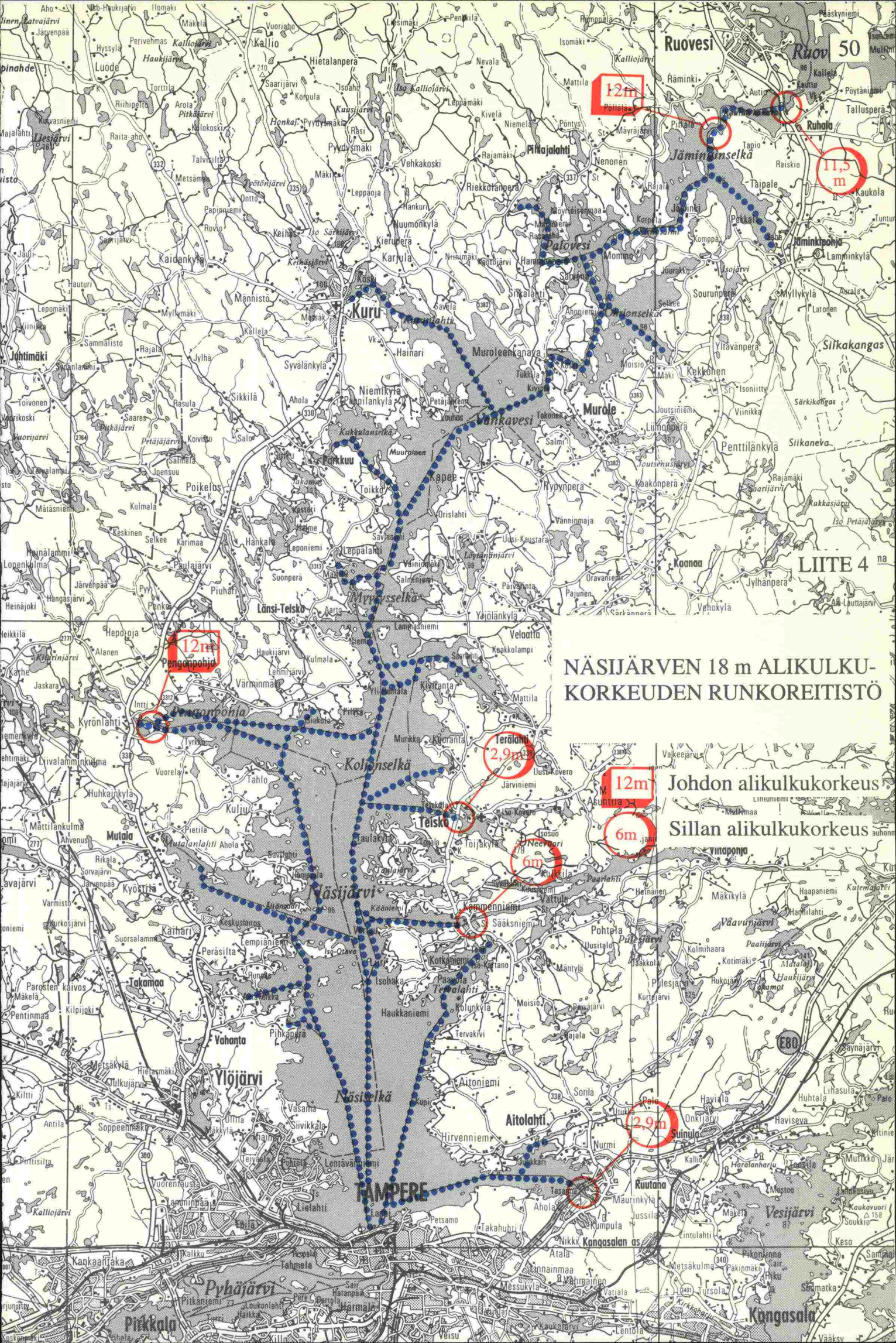

VENESATAMARYHMÄN VENESATAMIEN SATAMALUOKITUS 5.1.1995

satama- numero	paikannimi	satamaluokka
Tampere-Virrat		
2000	Tampere, Mustalahti	kotisatama, vierassatama
2010	Naistenlahti	kotisatama, vieraslaituri
2020	Santalahti	kotisatama, palvelusatama
2030	Jänissaari	kotisatama
2040	Olkahisenlahti	vieraslaituri
2045	Vähä Otava	vieraslaituri
2046	Pimeesalmi	kotisatama, vierassatama
2050	Väinölä	kotisatama, vieraslaituri
2057	Peronsaari	retkisatama
2063	Aunessillansalmi	vieraslaituri
2070	Taulasalo	vieraslaituri
2075	Maisansalo	vieraslaituri
2080	Rantala	vieraslaituri
2086	Toikko	vieraslaituri
2092	Kuru	kotisatama, palvelusatama
2098	Tukkila	vieraslaituri
2100	Muroleen kanava	vierassatama
2106	Hirsisaari (Hiksaari)	retkisatama
2118	Selviikki	vieraslaituri
2124	Ruhala	vieraslaituri
2130	Ruovesi, Laivaranta	kotisatama, palvelusatama
2132	Haapasaari	vieraslaituri
2136	Väinölä	vieraslaituri
2138	Vilppula, kirkonranta	vieraslaituri
2140	Vilppulankoski	kotisatama, vierassatama
2146	Pohjaslahti	vieraslaituri
2154	Visuvesi	vieraslaituri
2158	Rasvasaari	retkisatama
2160	Antianlahti	vieraslaituri
2165	Savilahti	vieraslaituri
2170	Härkösselänranta	vieraslaituri
2180	Virrat, Laivaranta	kotisatama, vierassatama
2183	Herranen	vieraslaituri
2185	Herraskoski	vieraslaituri
Tampere-Hämeenlinna		
2200	Tampere, Laukontori	kotisatama, vieraslaituri
2208	Viikinsaari	vieraslaituri
2216	Turri	kotisatama

satama- numero	paikannimi	satamaluokka
2224	Nokianvirta	kotisatama, vierassatama
2240	Viinikanniemi	vieraslaituri
2244	Katajasaari	retkisarajama
2248	Kaakilanniemi	vieraslaituri
2253	Myllyranta	vieraslaituri
2255	Lempäälän kanava	vieraslaituri
2256	Uittoranta	kotisarajama, vieraslaauri
2270	Toijala	vieraslaauri
2277	Visavuori	vieraslaauri
2282	Viidennumero	vieraslaauri
2283	Sääksmäen silta	vieraslaauri
2290	Mälkiäinen	vieraslaauri
2298	Mäyrä	retkisarajama
2301	Jalavaniemi	kotisarajama, vieraslaauri
2308	Petäys	vieraslaauri
2320	Lepaa	vieraslaauri
2325	Mierola	vieraslaauri
2332	Kirstula	kotisarajama, palvelusarajama
2335	Aulanko Camping	vieraslaauri
2339	Aulanko	vieraslaauri
2347	Hämeenlinna, Vaakunanranta	vieraslaauri
2350	Hämeenlinna, Laivaranta	vieraslaauri
2355	Hämeensaari	vieraslaauri
2365	Turenki	vieraslaauri
2370	Ahilammi	kotisarajama, vieraslaauri
Valkeakoski-Längelmäki		
2400	Valkeakoski, Lepänkorva	vieraslaauri
2405	Valkeakoski, Kirkonranta	palvelusarajama
2410	Apianlahti	kotisarajama, vieraslaauri
2425	Pälkäne	vieraslaauri
2445	Iisakkila	vieraslaauri
2450	Lautsia	vieraslaauri
2460	Alvettula	vieraslaauri
2465	Rantala	vieraslaauri
2467	Niemi (Nukari)	vieraslaauri
2470	Hauho	kotisarajama, vieraslaauri
2490	Hovinkartano	vieraslaauri
2510	Kankahuvenlahti	vieraslaauri
2520	Kaivanto	vieraslaauri
2530	Mobilial	vieraslaauri
2545	Orivesi	kotisarajama, vieraslaauri
2555	Rönni	palvelusarajama
2575	Längelmäki	vieraslaauri
2595	Länkipohja	kotisarajama, vieraslaauri

satama- numero	paikannimi	satamaluokka
Vammala-Nokia		
2750	Vammala, Tamminen	kotisatama, vieraslaituri
2754	Vammala, Sylvää	kotisatama, vieraslaituri
2758	Siikasuo	kotisatama, vieraslaituri
2770	Vanhankirkonniemi	vieraslaituri
2775	Vihattulanniemi	retkisarata
2780	Sastamala	vieraslaituri
2785	Ellivuori	vieraslaituri
2789	Päiväniemi	vieraslaituri
2794	Karkku	kotisatama, vieraslaituri
2796	Tyrisevä	retkisarata
2797	Siuro	vieraslaituri
Kyrösjärvi		
2850	Ämmönlahti	kotisatama, vieraslaituri
2854	Hirvonniemi	vieraslaituri
2858	Haveri	vieraslaituri
2862	Luhalahti	vieraslaituri
2866	Iso-Röyhiö	vieraslaituri
2870	Pienijoenlahti	vieraslaituri
2874	Ikaalinen, Laivaranta	kotisatama, vieraslaituri
2878	Ikaalinen, Kylpylä	vieraslaituri
2882	Sammi	vieraslaituri
2886	Miettinen	retkisarata
2890	Tevaniemi	vieraslaituri
2894	Mansoniemi	vieraslaituri
Keurusselkä		
2900	Koskelanlampi	vieraslaituri
2910	Mänttä	vieraslaituri
2920	Harmaaniemi	retkisarata
2940	Karpinlahti	vieraslaituri
2950	Viikinlahti	vieraslaituri
2960	Nyyssänniemi	vieraslaituri

NÄSIJÄRVEN 18 m ALIKULKU-KORKEUDEN RUNKOREITISTÖ

Johdon alikulkukorkeus
Sillan alikulkukorkeus

LIITE 4 na